KELER Központi Értéktár Zrt.

NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALI DOKUMENTUM

2021. december 31.

BEVEZETÉS

A KELER Központi Értéktár Zrt. (a továbbiakban: KELER) jelen dokumentummal kíván eleget tenni a központi értéktárak éves közzétételét is meghatározó CSDR[1] előírásainak, valamint az intézményekre vonatkozó III. Pillér követelményeinek. Az utóbbihoz kapcsolódó szabályokat a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelete (a továbbiakban: CRR) és a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) határozza meg. Jelen nyilvánosságra hozatali dokumentum elkészítésekor a 2021. december 31-én hatályos jogszabályok, ajánlások, illetve a belső szabályozás is figyelembe vételre került.

A KELER a CSDR-t kiegészítő EU 2017/390 RTS[2] 27. cikkében (napközbeni hitelkockázat) és 39. cikkében (napközbeni likviditási kockázat) említett minőségi nyilatkozatok nyilvánosságra hozatalát jelen dokumentummal teljesíti.

A dokumentumban található adatok minden esetben a 2000. évi C. törvény alapján az IFRS standardok szerint kalkulált értékeket jelentenek, a 2021. december 31-re vonatkozó auditált beszámoló alapján.

A KELER különálló pénzügyi kimutatásai a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) – ahogyan azokat az Európai Unió befogadta – alapján készültek.

KELER tulajdonosi és tulajdonlási struktúrája

A KELER és a KELER KSZF a vonatkozási időszakban nem tartozott összevont alapú felügyelet alá.

A KELER 2021. december 31-én fennálló tulajdonosi és tulajdonlási struktúrája, működési modellje a következő[3]:

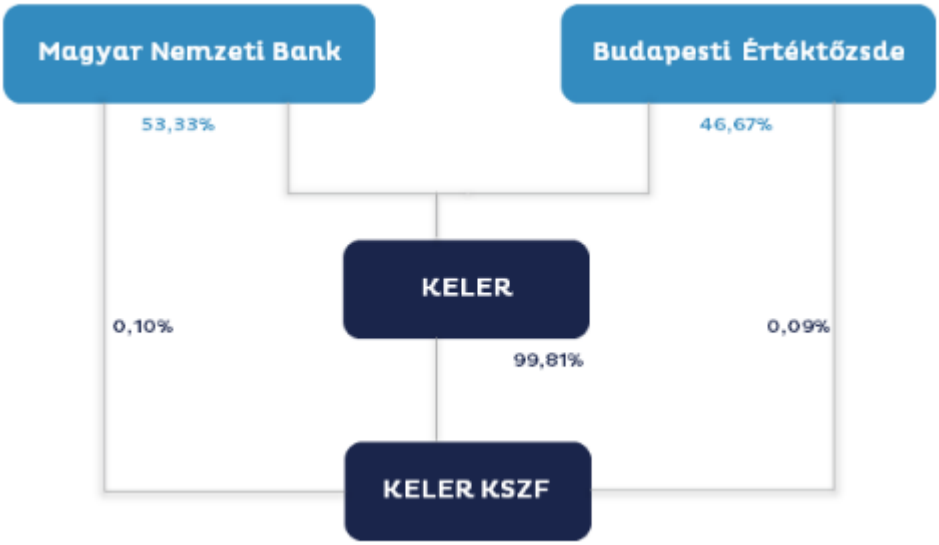

[1] Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról
[2] Az Európai Bizottság 2016. november 11-i (EU) 2017/390 felhatalmazáson alapuló rendelete
[3] 2022. május 13-án 3 Mrd Ft-tal emelte a KELER a KELER KSZF-ben lévő részesedését, ami így 9,5 Mrd Ft-ra emelkedett.

KOCKÁZATKEZELÉSI CÉLKITŰZÉSEK ÉS SZABÁLYOK

A kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok

A KELER belső kockázatkezelési szabályozása háromszintű, koherens rendszert alkot: az alapelveket a *KELER kockázatkezelési politikája, alapelvei és céljai, illetve eszköz-forrás stratégiája* című szabályozó irat fekteti le, a második szinten található a *Kockázatvállalási szabályzat*, a *Hitelintézeti helyreállítási terv*, valamint a tematikus szabályzatok, s végül az operatív működés szabályait részletesen a Vezérigazgatói utasítás a kockázatkezelési feladatokról című szabályozó irat tartalmazza.

A kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók

A KELER-ben a közvetlenül a vezérigazgató alá rendelt Kockázatkezelési Osztály feladata a kockázatkezelési alapelvek kidolgozása, a kockázatvállalás szabályainak kialakítása, kockázati limitek felállítása és betartásának figyelése, a hitel-, partner-, piaci-, működési-, likviditási-, koncentrációs- és egyéb kockázatok folyamatos mérése, elemzése. A szervezeti egységet a kockázatkezelési vezető irányítja.

A Hpt. előírásainak megfelelően, a KELER méretéből adódóan kockázatvállalási-kockázatkezelési bizottság felállítására nem kötelezett. Azonban az EU 2017/392 RTS[4] 48. cikkben meghatározottak szerint Kockázatkezelési Bizottságot működtet. A Kockázatkezelési Bizottság működését a Kockázatkezeléssel foglalkozó bizottságok című fejezet tárgyalja.

A Compliance funkció a másodlagos védelmi vonalak szintjén biztosítja a jogszabályoknak, szakmai sztenderdeknek való megfelelést, továbbá elősegíti a belső szabályzatokban lefektetett elvek és előírások konzisztenciáját. Szervezetileg a Compliance funkció független, elsődleges feladatai közé tartozik a pénzmosás-, és a terrorizmus finanszírozás megelőzése, belső visszaélések kezelése a biztonsági kontrollokat kiegészítve, a bennfentes kereskedelem és piacbefolyásolás megelőzése, továbbá az összeférhetetlenségi helyzetek kezelése. Ezenkívül a terület ellátja a belső szabályzatalkotási folyamatok felügyeletét és a szabályozáshoz kötődő adminisztratív feladatokat, illetve a jogi területtel együttműködésben véleményező és tanácsadói tevékenységet a belső szabályozói rendszer, az üzletvitel és – bevonásuk esetén - a KELER szolgáltatásai és projektjei számára, azok támogatása érdekében. A Compliance a hitelintézeti, letétkezelői sztenderdeknek megfelelően - figyelemmel a CSDR megfelelési és belső kontroll funkcióhoz kapcsolódó előírásaira - munkatervébe illesztett ellenőrzéssel, a belső kontrollrendszer megfelelőségének folyamatos vizsgálatával, rendszeres jelentéstételi tevékenységével, nyilvántartások vezetésével, az esetlegesen szükségessé váló hatósági kapcsolattartással, valamint rendszeres képzésekkel biztosítja a KELER prudens működésére negatív kihatással bíró megfelelési kockázatok kezelését, az alkalmazottak, beleértve az egyes külső szállítók, kiszervezett tevékenységet végző partnerek jogkövető magatartásának, compliance tudatosságának megerősítését és előmozdítását, a felső vezetés rendszeres tájékoztatását.

A belső kontroll funkciók harmadik elemeként a független Belső Ellenőrzési Szervezet, területileg a Vezérigazgató alá tartozik, de a Felügyelő Bizottság szakmai irányítása és ellenőrzése mellett működik.

[4] A Bizottság (EU) 2017/392 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. november 11.) a 909/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi értéktárakra vonatkozó engedélyezési, felügyeleti és működési követelményekről szóló szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

Az ellenőrzési rendszer elemei továbbá a Belső Ellenőrzés szervezetén kívül a folyamatba épített, valamint a vezetői ellenőrzés. A Felügyelő Bizottságban 5 fő foglal helyet, akik mandátuma egységesen 2024. május 27-én jár le. A Bizottságnak 1 női és 4 férfi tagja van.

Felügyelő Bizottsági Tagok	Delegálta
Taczmann Róbert, elnök	Magyar Nemzeti Bank
Pintér Klára	Magyar Nemzeti Bank \ Budapesti Értéktőzsde
Varga Lóránt	Magyar Nemzeti Bank
Visontai Balázs	Budapesti Értéktőzsde
Gergely Ádám Bálint	Budapesti Értéktőzsde

A belső kontroll funkciókat ellátó szervezeti egységek vezetőinek személyében 2021 folyamán nem történt változás.

Összességében a KELER-re vonatkozó jogszabályok szerint biztosított az egyes belső kontroll funkciók függetlensége. A belső kontroll funkciót ellátó területek:

- nem végeznek olyan tevékenységet, amely a belső kontroll funkció felügyeleti és ellenőrzési körébe tartozik;
- szervezetileg elkülönülnek az ellenőrzésük alá tartozó tevékenységektől és szervezeti területektől;
- közvetlenül az irányítási vagy a felvigyázási funkciót betöltő testület felé számolnak be;
- a belső kontroll funkciót ellátó terület személyzetének javadalmazása független az ellenőrzött terület teljesítményétől;
- az irányítási funkciót betöltő testület biztosítja, hogy a belső kontroll funkciót ellátó területek rendelkezzenek a feladatok ellátásához szükséges erőforrásokkal.

Az egyes funkciók közötti munkamegosztást, az egyes funkciók általi végrehajtásának eltérő szempontrendszerét a KELER belső szabályzatai rögzítik.

A KELER rendelkezik Etikai Kódexszel, valamint a működési kockázatkezelés keretein belül is megvalósul a kockázati kultúra intézményen belüli kommunikálása, tudatosítása. Az Etikai Kódex nyilvános, releváns rendelkezéseiről valamennyi munkavállaló compliance képzésben részesül, a külső szolgáltatók oktatását biztosító képzési prezentációk az érintett szállítók rendelkezésére állnak. A működési kockázatkezelés esetében szakterületenként kijelölt működési kockázatkezelési kapcsolattartó került kijelölésre, akinek feladata a felmerült működési kockázati események jelentése a működési kockázatkezelési menedzsernek. A kapcsolattartók kötelező oktatáson vesznek részt. Az Etikai Kódex egyes rendelkezései a visszaélések kezelésére vonatkozó belső szabályozással együtt biztosítják többek között a KELER szervezeti integritását sértő események megelőzését, illetve kezelését, ezáltal a közvetett állami vállalati státuszhoz kapcsolódó integritási kockázatok kezelését.

<u>A KELER-ben meglévő kockázatok</u>

A KELER kiemelt rendszerinfrastruktúra szerepéből adódóan alacsony kockázatvállalási hajlandósággal rendelkezik, melyet a KELER-re érvényes jogszabályok szinte teljes mértékben meghatároznak. A KELER egy CSDR szerinti engedéllyel rendelkező központi értéktár, mely az alapvető szolgáltatásokon (hitelesítési szolgáltatás, központi számlavezetési szolgáltatás, kiegyenlítési szolgáltatás) túl nem banki és banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat is nyújt, ezért a Tpt. mellett a Hpt. és a CRR hatálya alá is tartozó intézmény. A CSDR definiálja a KELER alaptevékenységeit és a kiegészítő tevékenységek körét, valamint a többi jogszabállyal kiegészülve

prudenciális előírásokat határoz meg. A jogszabályi megfelelésnek tehát kiemelten fontos szerepe van a KELER prudens működése szempontjából.

A KELER 1. pilléres fő kockázati mutatószámait az alábbi táblázatok mutatják be:

		Teljes kockázati kitettségérték (TREA)		Teljes szavatolótőke követelmény
		2021.12.31	2020.12.31	2021.12.31
1	Hitelkockázat (a partnerkockázaton kívül)	6 542	4 644	523
2	ebből sztenderd módszer	6 542	4 644	523
6	Partnerkockázat – CCR	1	0	0
9	ebből egyéb partnerkockázat	1	0	0
20	Pozíciókockázat, devizaárfolyam-kockázat és árukockázat (piaci kockázat)	634	707	51
21	ebből sztenderd módszer	634	707	51
EU 22a	Nagykockázat-vállalások	0	0	0
23	Működési kockázat	13 249	11 995	1 060
EU 23a	ebből alapmutató-módszer	13 249	11 995	1 060
Összesen		20 425	17 347	1 634

		2021.12.31	2020.12.31
Rendelkezésre álló szavatolótőke (összegek)			
1	Elsődleges alapvető tőke (CET1)	17 472	16 068
2	Alapvető tőke (T1)	0	
3	Tőke összesen	17 554	16 068
Kockázattal súlyozott kitettségértékek			
4	Teljes kockázati kitettségérték	20 425	17 347
Tőkemegfelelési mutatók (a kockázattal súlyozott kitettségérték százalékában)			
5	Elsődleges alapvető tőkemegfelelési mutató (%)	85,5437%	92,6277%
6	Alapvetőtőke-megfelelési mutató (%)		
7	Teljestőke-megfelelési mutató (%)	85,9441%	92,6277%
Kombinált pufferkövetelmény és teljes tőkekövetelmény (a kockázattal súlyozott kitettségérték százalékában)			
8	Tőkefenntartási puffer (%)	2,50%	2,50%
11	Kombinált pufferkövetelmény (%)	2,50%	2,50%
EU 11a	Teljes tőkekövetelmény (%)		
12	CET1 a teljes SREP-tőkekövetelmény teljesítése után (%)		
Tőkeáttételi mutató			
13	Teljes kitettségi mérték	121 985	95 480
14	Tőkeáttételi mutató (%)	21,7314%	26,3483%
Likviditásfedezeti ráta			
15	Magas minőségű likvid eszközök (HQLA) összesen (súlyozott érték – átlag)	33 817	
EU 16a	Készpénzkiáramlások – Teljes súlyozott érték	54 491	
EU 16b	Készpénzbeáramlások – Teljes súlyozott érték	34 320	
16	Nettó készpénzkiáramlások összesen (korrigált érték)	20 171	
17	Likviditásfedezeti ráta (%)	167,6918%	
Nettó stabil forrásellátottsági ráta			
18	Rendelkezésre álló stabil források összesen	76 219	
19	Előírt stabil források összesen	66 634	
20	Nettó stabil forrásellátottsági ráta (%	114,3836%	

Főbb kockázattípusonkénti irányelvek

Hitel- és partnerkockázat

A KELER klasszikus banki (ügyfél) hitelezést szakosított hitelintézetként nem végez, ennek ellenére szerződéses partnerei révén vállal hitel(partner)kockázatot.

A hitelkockázat a szerződéses partnerek nem- (vagy nem a szerződési feltételek szerinti) teljesítéséből fakadó, azaz az intézménnyel szemben fennálló (mérlegben lévő vagy mérlegen kívüli) kötelezettségek teljesítésének mulasztásából eredő, jövedelmezőséget és tőkehelyzetet érintő veszteségek veszélye.

A KELER fő partnerei a KELER KSZF, a nostro számlavezetők, a Treasury partnerei és egyéb természetes és jogi személyek, amelyekkel szemben a KELER-nek pénzügyi követelése lehet, vagy a partner - előzőkben nem említett - pénzügyi vagy egyéb jellegű nemteljesítése a KELER-nek pénzügyi veszteséget okozhat, vagy a KELER működését hátrányosan befolyásolhatja. Az egyéb partnerek között azon partnerek említhetőek, amelyekkel a vállalati működés során kerül a KELER kapcsolatba (pl. vevők, szállítók, ügyfelek, számlatulajdonosok, szolgáltatók).

A KELER partnereinek objektív és szubjektív szempontok szerinti minősítése rendszeresen (évente legalább egyszer) megvalósul, továbbá folyamatosan monitorozásra kerül, hogy a partnerei nem kerültek-e fizetést korlátozó jogi eljárás alá (csődfigyelés).

A hitel- és partnerkockázatok korlátozására limitrendszer került kialakításra, valamint a KELER kitettségeinek folyamatos nyomon követése is megvalósul. A partnerlimitek megállapításának egyik legfontosabb alapja a rendszeres, éves minősítés eredménye.

A hitelezési kockázat szabályozói tőkekövetelményét a KELER a sztenderd módszer szerint határozza meg. A partnerkockázatok számszerűsítése a repó ügyletek esetében a pénzügyi biztosítékok átfogó módszere alapján történik (CRR 223. cikk).

A KELER speciális tevékenységéből adódóan hitelezési tevékenységet csak korlátozottan végez, ennek megfelelően nemteljesítő kitettségek kizárólag a díjkövetelésekből származnak. Ezekre a követelésekre az IFRS 9 szabályai szerint értékvesztés kerül elszámolásra. A 2021. december 31-én a bruttó vevő követelés 930 M Ft, melyből a CRR szerinti 90 napon túli bruttó nemteljesítő állomány 29 M Ft volt.

A 2021/637/EU bizottsági végrehajtási rendelet alapján a nemteljesítő tételeket több dimenzión keresztül is be lehet mutatni, azonban a fentiek miatt a KELER eltekint ezek bemutatásától.

A KELER nem rendelkezik olyan tétellel, mely stage 3-as besorolású lenne, valamint hitelkiigazításokat sem alkalmaz.

Napközbeni hitelkockázat

A KELER jelenleg kizárólag a KELER KSZF-nek, külön megállapodásban foglaltak szerint, teljes fedezettség mellett nyújt elszámolási hitelt, aminek célja a KELER KSZF által elszámolt ügyletek kiegyenlítésének zavartalan lebonyolításának elősegítése.

Az elszámolási hitelt a KELER legkésőbb a következő üzleti napon történő visszafizetésre nyújtja a mindenkor hatályos szerződésekben és az értékpapír- és devizabefogadási kondícióban szereplő feltételek mellett.

A hitelezés folyamata egyedileg lett kialakítva, a KELER más piaci szereplő részére a szolgáltatást nem nyújtja.

A hitelkeret felülvizsgálata évente legalább egyszer megtörténik a KELER KSZF minősítésekor. A hitelkeret kihasználtságáról negyedévente jelentés készül a KELER Kockázatkezelési Bizottsága és Eszköz-Forrás Bizottsága számára.

A nyújtott hitelkeret kihasználtságát és fedezettségét folyamatosan nyomon követi a Kockázatkezelési Osztály. Ehhez különböző, rendszerbe épített kontrollokat és napközbeni monitoring eszközöket alkalmaz.

A kockázatról a kitettség jelenlegi mértékét és az alkalmazott eszközöket tekintve kijelenthető, hogy jól körülhatárolt és megfelelően kezelt. Az elszámolási hitel kihasználtsága alacsony, átlagos kihasználtsága 189 M Ft körül alakult 2021-ben.

Piaci kockázat

Piaci kockázat a mérlegen belüli és mérlegen kívüli pozíciókon a piaci árak változásából (kötvények, értékpapírok, áruk, devizák árfolyamának vagy a pozíciókat érintő kamatlábak megváltozásából) fakadó veszteségek jelenbeli és/vagy jövőbeli veszélye. A KELER kizárólag forint kamatkockázatot és korlátozott mértékben devizaárfolyam-kockázatot fut. A KELER esetében nem merül fel árukockázat.

A KELER kamatkockázatának meghatározó részét a treasury eszközei hordozzák. A kamatkockázat vállalása aktív és tudatos, alapvetően a szabad pénzügyi eszközökkel történő jövedelmező gazdálkodást célozza, de ez nem veszélyeztetheti az alaptevékenységek biztonságos ellátását.

Jogszabályi előírások miatt a KELER befektetési tevékenysége viszonylag korlátozott és a portfóliójában szereplő termékek körének változatossága alacsony, ennek megfelelő összetettségű módszerek kerülnek alkalmazásra a kamatkockázatok mérésére, kezelésére.

Rendszeres vizsgálat tárgya a kamatlábkockázatok rövid távú jövedelmezőségi, és hosszabb távú, a tőkeértékre gyakorolt hatása. A számítási modellben szerepelnek a tulajdonolt értékpapírok is. A KELER sajátosságai miatt elsősorban átárazási (kamat)kockázattal számol. A kamatkockázatok kezelésében illetékes operatív testület az Eszköz-Forrás Bizottság, mely az Igazgatóság által felállított keretrendszeren belül hozza meg döntéseit.

A KELER 2022 februárjában felülvizsgálta a CRR szerinti kereskedési könyvbe sorolt értékpapírjainak besorolását. A felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a kereskedési könyvbe sorolt papírok nem felelnek meg a CRR vonatkozó előírásainak. A CRR 102. cikk (3) szerinti kereskedési szándékot nem lehet igazolni az értékpapírok vonatkozásában. Ennek megfelelően 2022. március végén a KELER kereskedési könyvi portfóliójában lévő állampapírokat a banki könyvbe sorolta át.

A KELER által birtokolt értékpapírok esetében is jelentkezett a hozamemelkedésből eredő leértékelődés. 2020-tól kezdődően a KELER is élt az MNB által kínált 5 éves lejáratú fedezett hitelek felvételének lehetőségével és az összesen közel 50 Mrd Ft-nyi felvett hitelből közel azonos lejáratú, de magasabb kamatozású értékpapírokat vásárolt. A megvásárolt és zárolt értékpapírok MNB által meghatározott befogadási értéke lecsökkent és időközben újabb értékpapírokat kellett zárolni a fedezettség biztosítása érdekében. A CSDR 46. cikk értelmében a központi értéktár nem veheti figyelembe a tőkéjében azon befektetéseket, melyek nem minősülnek kellően likvidnek. A leértékelődésből adódó fedezetkiegészítést így a KELER vagy a saját tőkéből vásárolt értékpapírokkal teljesíti, de akkor levonást kell alkalmaznia a szavatolótőkéjéből, vagy más forrásból vásárolt értékpapírokat zárol a hosszú lejáratú hitelek mögé. Jelenleg a hosszú lejáratú hitelek fedezése megoldott anélkül, hogy levonást kelljen eszközölni a szavatolótőkéből. Azonban a további hozamemelkedések további hitelek felvételére ösztönözhetik a KELER-t, hogy újabb értékpapírokat vonjon be a hitelek fedezése céljából.

A KELER számára devizaárfolyam-kockázatot csak saját tulajdonú devizái jelentenek. Az ügyfelek - kereskedési célokat szolgáló - KELER számlákon elhelyezett devizaeszközei közül a befektethető, szabad állomány szintén ugyanazon devizanemben kerül befektetésre, így a KELER számára nem hordoznak devizaárfolyam-kockázatot. A KELER saját tulajdonú devizaállománya kizárólag gazdálkodási célokat, a rendszer résztvevők értékpapír kiegyenlítéseihez kapcsolódó deviza konverzióinak végrehajtását, az értékpapírokhoz kapcsolódó vagyoni/tulajdoni jogok (pl. kamat,

osztalék, stb.) érvényesítéséhez kapcsolódó konverziós szolgáltatások biztosítását, valamint a KELER KSZF devizaigényének teljesítését szolgálja. Minden deviza esetében limitálva van a nettó nyitott pozíció nagysága, ezzel a vállalható kockázat nagysága is korlátozott. A devizaárfolyam-kockázat mérése historikus elemzésekkel és napi gyakoriságú kockáztatott érték számítással valósul meg.

Az általános pozíciókockázat[5] szabályozói tőkekövetelményét a KELER a lejárati alapú módszer szerint határozza meg. A devizaárfolyam kockázat megállapításánál a KELER a CRR 351-352. cikk-ben leírtakhoz igazodik, vagyis ameddig a saját tulajdonú devizák nettó nyitott pozíciójának összege nem éri el a szavatolótőke 2%-át, addig szabályozói tőkekövetelmény meghatározásra nem kerül sor.

2021. december 31-én, millió forintban		
Pozíciókockázat, devizaárfolyam-kockázat és árukockázat - CRR		
	RWA-k 2021. 12. 31.	**Tőkekövetelmény 2021. 12. 31.**
Kamatlábkockázat – általános	634	51
Kamatlábkockázat – egyedi	0	0
Devizaárfolyam-kockázat	0	0
Összesen	**634**	**51**

Likviditási kockázat

A KELER speciális tevékenysége, ezen belül az elszámolásforgalom teljesítésének zavartalan lebonyolíthatóságának biztosítása szükségessé teszi, hogy mindenkor gyorsan mobilizálható, likvid eszközökkel rendelkezzen. Részben az előbbi követelményből adódóan a központi értéktár által tartható eszközök köre már a jogszabályok (például CSDR 46. cikk) által is szigorúan szabályozott. A jogszabályi kötöttségeken túl a KELER az általa tartott pénzügyi eszközök kiválasztásánál arra törekszik, hogy azokat szükség esetén gyorsan értékesíthesse, illetve napon belüli likviditást is teremthessen általuk. A likviditási kockázat szempontjából szintén kiemelt szerep jut a KELER KSZF-fel fennálló kapcsolatnak, ami elsősorban a nyújtott napközbeni elszámolási hitelből ered.

A likviditási kockázat mérése, figyelése és kezelése naponta megvalósul a KELER értékpapír portfóliójának napi kockázati paramétereinek meghatározásakor.

A KELER-nek mint banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat is nyújtó központi értéktárnak, teljesítenie kell a likviditási kockázatokra vonatkozóan a CRR előírásait is. A CRR tőkekövetelményt nem ír elő a likviditási kockázatokra, azonban meghatároz két mutatót (LCR, NSFR), amely az intézmény likviditását hivatott mérni. Továbbá havi rendszerességgel négyfokozatú statikus likviditási mérleg is készül.

Előbbieken túl az éves átfogó kockázati elemzés keretein belül részletes likviditási és finanszírozási kockázat elemzés készül, amit az Igazgatóság tárgyal és fogad el.

A likviditási kockázatok-kezelésére szolgáló politikát, stratégiát és folyamatokat igazgatósági szintű szabályzatok tartalmazzák, míg a likviditás kezelésével kapcsolatos gyakorlat szabályait tartalmazó szabályozó iratot a vezérigazgató fogadja el.

A KELER a piacon betöltött sajátos szerepe miatt csak korlátozott mértékben képes befolyásolni forrásainak szerkezetét. Az itt bekövetkező hirtelen változások hatásainak számszerűsítése stressz forgatókönyvekkel történik. A KELER a helyreállítási tervében rendelkezik vészhelyzeti finanszírozási tervvel, amit a piaci szereplőkből álló Felhasználói Bizottságon keresztül a piaci

[5] A kereskedési könyvben lévő értékpapírok 2022 márciusi átsorolásával a kockázat nem releváns a KELER szempontjából.

partnerek is ismernek. A kockázattűrés mértékét a forrásokhoz igazított eszköz oldali tételek likviditásának szabályozásával lehet befolyásolni.

A KELER által meghatározott likviditási kockázatot korlátozó limitek napi figyelése megvalósul, a belső tőkekövetelmény meghatározása havonta történik.

A KELER likviditás fedezeti mutatójának alakulása 2021-ben, a negyedévek átlagában:

		Súlyozatlan érték összesen (átlag)				Súlyozott érték összesen (átlag)			
EU 1a	Negyedév vége	2021.03.31	2021.06.30	2021.09.30	2021.12.31	2021.03.31	2021.06.30	2021.09.30	2021.12.31
EU 1b	Átlagszámításhoz felhasznált adatpontok száma	3	3	3	3	3	3	3	3
MAGAS MINŐSÉGŰ LIKVID ESZKÖZÖK									
1	Magas minőségű likvid eszközök (HQLA) összesen					34 880	32 453	32 466	33 817
KÉSZPÉNZ – KIÁRAMLÁSOK									
2	Lakossági és kisvállalkozói betétek, ebből:								
3	*Stabil betétek*								
4	*Kevésbé stabil betétek*								
5	Fedezetlen nem lakossági finanszírozás								
6	*Operatív betétek (minden partner) és a szövetkezeti bankok hálózatán belüli betétek*								
7	*Nem operatív betétek (minden partner)*	40 529	46 979	45 848	54 575	39 690	46 319	45 356	54 049
8	*Fedezetlen adósság*								
9	*Fedezett nem lakossági finanszírozás*					0	0	0	0
10	További követelmények								
11	*Származtatott kitettségekkel és egyéb biztosítéki követelmé-nyekkel kapcsolatos kiáramlások*								
12	*Hiteltermékek finanszírozásán keletkezett veszteséggel kapcsolatos kiáramlások*								
13	*Hitel- és likviditási keretek*								
14	Egyéb szerződéses finanszírozási kötelezettségek								
15	Egyéb függő finanszírozási kötelezettségek	5 000	4 367	3 168	4 426	500	437	317	443
16	KÉSZPÉNZKIÁRAMLÁSOK ÖSSZESEN					40 190	46 755	45 673	54 491
KÉSZPÉNZ – BEÁRAMLÁSOK									
17	Fedezett kölcsönügyletek (pl. fordított repoügyletek)	1 713	3 565	3 868	1 011	1 713	3 565	3 868	1 011
18	Teljes mértékben teljesítő kitettségekből származó beáramlások	21 548	30 124	29 203	34 019	21 188	25 795	27 517	33 308
19	Egyéb készpénzbeáramlások								
EU-19a	(Devizakiviteli-/behozatali korlátozásokat alkalmazó harmadik országokbeli ügyletekből eredő, vagy nem konvertibilis pénznemben denominált összes súlyozott beáramlás és összes súlyozott kiáramlás különbözete)								
EU-19b	(Kapcsolt szakosított hitelintézettől származó többlet beáramlás)								
20	KÉSZPÉNZBEÁRAMLÁSOK ÖSSZESEN	23 261	33 689	33 071	35 030	22 901	29 360	31 385	34 320
EU-20a	*Teljesen mentesített beáramlások*								
EU-20b	*90 %-os felső korlát alá tartozó beáramlások*								
EU-20c	*75 %-os felső korlát alá tartozó beáramlások*	23 261	33 689	33 071	35 030	22 901	29 360	31 385	34 320
TELJES KIIGAZÍTOTT ÖSSZEG									
EU-21	LIKVIDITÁSI PUFFER					34 880	32 453	32 466	33 817
22	NETTÓ KÉSZPÉNZKIÁRAMLÁSOK ÖSSZESEN					17 289	15 955	16 071	20 171
23	LIKVIDITÁSFEDEZETI RÁTA					205,8086%	206,0836%	206,9886%	167,6918%

A nettó stabil forrás ellátottsági mutató átlagos értéke 2021-ben:

		Súlyozatlan érték a hátralévő futamidő szerint				Súlyozott érték
		Nincs lejárat	< 6 hónap	≥ 6 hónaptól <1 évig	≥ 1 év	
Rendelkezésre álló stabil források (ASF) elemei						
1	Tőkeelemek és -instrumentumok	25 521	0	0	98	25 548
2	*Szavatolótőke*	25 521			98	25 548
3	*Egyéb tőkeinstrumentumok*					
4	Lakossági betétek		0	0	0	0
5	*Stabil betétek*					
6	*Kevésbé stabil betétek*					
7	Nem lakossági finanszírozás:		56 636	320	48 473	48 633
8	*Operatív betétek*					
9	*Egyéb nem lakossági finanszírozás*		56 636	320	48 473	48 633
10	Kölcsönösen függő kötelezettségek					
11	Egyéb kötelezettségek:					
12	*NSFR származtatott kötelezettségek*					
13	*A fenti kategóriákba nem tartozó összes egyéb kötelezettség és tőkeinst rumentum*					
14	**Rendelkezésre álló stabil források összesen (ASF)**					74 180
Előírt stabil források (RSF) elemei						
15	Magas minőségű likvid eszközök (HQLA) összesen					49 013
EU-15a	Fedezeti alapban lévő, legalább egy év hátralévő futamidőre megter helt eszközök					
16	Operatív célból más pénzügyi intézménynél tartott betétek					
17	Teljesítő hitelek és értékpapírok:		35 306	1	50	2 884
18	*Teljesítő, 1. szintű HQLA-val fedezett, 0 %-os haircut hatálya alá tartozó értékpapír-finanszírozási ügyletek pénzügyi ügyfelekkel*		6 906	0	0	0
19	*Teljesítő, egyéb eszközökkel fedezett értékpapír-finanszírozási ügyletek pénzügyi ügyfelekkel, és pénzügyi intézményeknek nyújtott hitelek és előlegek*		28 400	0	0	2 840
20	*Nem pénzügyi vállalati ügyfeleknek nyújtott teljesítő hitelek, lakos ságnak és kisvállalkozásoknak nyújtott hitelek, valamint kormányza toknak és közszektorbeli intézményeknek nyújtott hitelek, ebből:*					
21	*Legfeljebb 35 %-os kockázati súllyal, a hitelkockázatra vonatkozó Bázel II sztenderd módszer szerint*					
22	*Teljesítő jelzáloghitelek, ebből:*		0	1	50	44
23	*Legfeljebb 35 %-os kockázati súllyal, a hitelkockázatra vonatkozó Bázel II sztenderd módszer szerint*					
24	*Egyéb teljesítő (not in default) és HQLA-nak nem minősülő hitelek és értékpapírok, beleértve a tőzsdén kereskedett részvényeket és a mérlegen belüli kereskedelemfinanszírozási termékeket*					
25	Kölcsönösen függő eszközök					
26	Egyéb eszközök:		4 795	0	9 017	4 053
27	*Fizikailag kereskedett áruk*					
28	*Származtatott ügyletekhez alapletétként nyújtott eszközök és központi szerződő felek garanciaalapjához adott hozzájárulások*					
29	*NSFR származtatott eszközök*					
30	*NSFR származtatott kötelezettségek a nyújtott változó letét levonása előtt*					
31	*A fenti kategóriákba nem tartozó összes egyéb eszköz*		1 795	0	9 017	3 903
32	Mérlegen kívüli tételek		3 000	0	0	150
33	**Előírt stabil források összesen**					55 950
34	**Nettó stabil forrásellátottsági ráta (%)**					132,5837%

A 2021-es EBA taxonómia váltás és az adatok konzisztenciája miatt a fenti táblázat a 2021. első negyedévére vonatkozó jelentés adatait nem tartalmazza. Ennek megfelelően a második, a harmadik és a negyedik negyed év adatainak átlagát tartalmazza a táblázat.

Napközbeni likviditási kockázat

A KELER KSZF-nek nyújtott elszámolási hitel kapcsán napközbeni likviditási kockázat is keletkezik. A napközbeni likviditás-felhasználást és a hitelkeret kihasználtságát a Kockázatkezelési Osztály folyamatosan monitorozza, valamint negyedévente jelentéseket készít a Kockázatkezelési Bizottság és Eszköz-Forrás Bizottsága számára.

Az elszámolási hitel mértéke a szokásos, éves minősítés alapján kerül megállapításra, mely alapján a KELER a rendszereiben korlátozza a maximálisan lehívható összeg mértékét. Az összeg előteremtése lehívás esetén nem jelent rendkívüli likviditási helyzetet. Továbbá a KELER a felmerült likviditási igény előteremtéséhez megfelelő minőségű és mennyiségű likvid eszközzel rendelkezik. A KELER KSZF által zárolt eszközök is likvid eszköznek minősülnek, melyek szükség esetén felhasználhatóak.

A devizában denominált ügyfélpénzeket a KELER jelenleg nem fekteti be, így napközbeni likviditási kockázat sem merül fel velük kapcsolatban.

Koncentrációs kockázat

A kockázatok koncentrációja azt a kockázati kitettséget jelenti, amely egy adott kockázaton belül (intra-risk), vagy különböző kockázattípusoknál együttesen (inter-risk) jelentkezve képes olyan mértékű veszteséget okozni, mely veszélyezteti az intézmény üzletszerű (szokásos és elvárható jövedelmezőségű folyamatos) működését; vagy lényegi változást okoz az intézmény kockázati profiljában.

A KELER három kockázat esetében azonosított releváns koncentrációs kockázatot:

- Hitelezés koncentrációs kockázata: az egyes ügyfelekkel és partnerekkel szembeni olyan követelés-eloszlást jelenti, amikor az ügyfelek/partnerek viszonylag kisszámú csoportjának vagy nagyobb csoportjának közös okra/okokra visszavezethető nem-teljesítése veszélyezteti az intézmény üzletszerű (szokásos és elvárható jövedelmezőségű folyamatos) működését:
    - bankközi treasury műveletekben szereplő partnerek koncentrációja,
    - befektetések koncentrációja,
    - CSD linkekkel és számlavezető intézményekkel szembeni kitettségek koncentrációja és ebből adódóan országkockázati koncentráció,
    - a KELER KSZF-fel szembeni kitettségek koncentrációja.
- Kamat- és árfolyam koncentrációs kockázat: a KELER kamat- és árfolyam kockázatot hordozó eszközeihez tartozó kockázatok korrelálhatnak egymással (pl.: a KELER által birtokolt különböző állampapírok árai bizonyos szinten együttmozognak). Az eszköz oldal koncentráltságának negatív hatása stressz környezetben erőteljesebben jelentkezne, míg normál körülmények között a hatás elhanyagolható, jól kezelhető. A KELER rendszeresen felméri különböző kvantitatív eszközökkel (Herfindahl-index, érzékenységvizsgálatok, stressz-tesztek), hogy a könyveiben milyen mértékű a koncentráció.
- Likviditási koncentrációs kockázat: a likviditási koncentrációs kockázat a forrás oldal szerkezetéből adódik, mivel a KELER a forrás oldali tételek szerkezetét jellemzően nem tudja szabadon befolyásolni. A források többsége eszköz oldalon megfelelő minőségű és lejáratú eszközökbe kerülnek befektetésre. A lejárat szempontjából kivételt jelentenek az ügyfelektől származó szabad betétállományok. Ezeket a KELER jellemzően O/N bankközi betétbe és likvid értékpapírokba fekteti. A forrás oldali koncentráció részletes felmérése negyedévente, illetve évente is megvalósul. Ehhez kapcsolódóan stressz tesztek is készülnek, illetve a KELER Helyreállítási terve is tartalmaz erre vonatkozóan szcenáriókat.

Működési kockázat

A működési kockázat a nem megfelelő vagy rosszul működő belső folyamatokból és rendszerekből, személyek nem megfelelő feladatellátásából, vagy külső eseményekből eredő veszteség kockázata, amely magában foglalja a jogi kockázatot is (CRR 4. cikk 52.). Az ICAAP-ILAAP kézikönyvnek megfelelően a KELER a működési kockázatok között vizsgálja, kezeli a jogi és a reputációs kockázatokat is.

2021 januárjától a KELER és a KELER KSZF külön működési kockázatkezelési rendszert működtet, de egyes elemek, riportolások a KELER KSZF részéről megmaradtak, ezáltal a KELER a leányvállalatához kapcsolódó működési kockázati eseményekről is kap tájékoztatást.

Az üzleti folyamataiban rejlő működési kockázatok enyhítésére, valamint az üzletmenet folytonosságának fenntartása érdekében a KELER BCP és DRP előírásokkal rendelkezik, melyeket évente tesztel.

A KELER a pénz- és tőkepiaci rendszerben betöltött jelentős szerepéből fakadóan kiemelten kitett a működési kockázatoknak. A Kockázatkezelési Osztály által működtetett működési kockázatkezelési keretrendszer kiterjed minden működési hibából eredő veszteségre, vagy majdnem veszteséget okozó eseményre.

A működési kockázatok mérése egy veszteség-adatbázison alapul, melyet kiegészítenek a szakértői becslések illetve a kulcskockázati indikátorok gyűjtése. A működési kockázati események gyűjtésébe, a kockázatok rendszeres felmérésébe, értékelésébe és csökkentésébe a KELER minden szervezeti egységét be kell vonni, vagyis a KELER a teljes céget átfogó működési kockázatkezelési rendszert működtet.

A működési kockázat szabályozói tőkekövetelményét a KELER a BIA módszer szerint határozza meg, a belsőt pedig egy kockázatérzékeny modellel.

Kiszervezések kockázata

A KELER 2021-ben jelentős erőforrást mozgósított abból a célból, hogy a kiszervezéseiben meglévő kockázatok jövőbeli kezelését előkészítse. Ennek keretében megtörtént a szabályozási környezet átalakítása, a kiszervezésben érintett szállítók körének felülvizsgálata, ütemezés készült az átszerződések elvégzésére vonatkozóan és felmérésre kerültek a várható költségek.

2022-ben elindult a kiszervezésben érintett szolgáltatások újraversenyeztetése, valamint a szolgáltatókkal való átszerződés.

Általános üzleti kockázat

Az ICAAP-ILAAP kézikönyv elvárja, hogy az intézmények az üzleti és stratégiai kockázatukat számszerűsítsék, és szükség esetén tőkekövetelményt is képezzenek rá. Ezzel párhuzamosan a CSDR 47. cikk előírásainak megfelelően a központi értéktárnak tőkével kell fedeznie az általános üzletviteléből eredő kockázatokat. Erre vonatkozóan az EU 2017/390 RTS ad további instrukciókat. A KELER speciális helyzetéből adódóan elsődlegesen a CSDR előírásait veszi alapul az általános üzleti kockázat tőkekövetelményének meghatározására, ugyanakkor az alkalmazott szcenáriók (normál és legalább 1 stresszelt) meghatározásakor az ICAAP-ILAAP kézikönyv elvárásait is figyelembe veszi.

A kockázatok felmérése és meghatározása a stratégiához kapcsolódó üzleti tervek több feltételezett szcenárió mentén történő elkészítésével valósul meg.

Felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázata.

A KELER-nek egy esetleges felszámolásra vagy szerkezetátalakításra a CSDR rendelkezéseinek megfelelően tőkét szükséges allokálnia. A tőkeszükséglet meghatározása az EU 2017/390 RTS előírásai alapján történik.

A tőkeképzés mellett a CSDR 47. cikk (2) alapján a KELER-nek tervet kell készítenie a következőkre vonatkozóan:

a) pótlólagos tőkeemelés arra az esetre, ha saját tőkéje megközelíti a jogszabályban meghatározott szintet vagy az alá süllyed;
b) műveletei és szolgáltatásai rendezett felszámolásának vagy szerkezetátalakításának biztosítása arra az esetre, ha a KELER nem tud új tőkét bevonni.

A fenti eseményekre vonatkozó terveket a KELER Helyreállítási terve tartalmazza.

A kockázatjelentési és mérési rendszerek érvényességi köre és jellege

A következő kockázatok tekinthetőek relevánsnak a KELER szempontjából, melyek rendszeres mérése és riportolása megvalósul a gyakorlatban és melyekre vonatkozóan szükség esetén tőkekövetelmény is meghatározásra kerül:

1. Befektetési kockázat – hitel- és partnerkockázatok:
   - értékpapírok kibocsátójának hitelkockázata
   - treasury ügyletek hitel- és partnerkockázata,
   - CSD linkek és számlavezető intézmények hitelkockázata,
   - díj- és egyéb követelések hitelkockázata,
   - partnerhez nem köthető kitettségek hitelkockázata,
   - belső kölcsönök hitelkockázata,
   - napközbeni hitelkockázat,
   - mérlegen kívüli kitettségek hitelkockázata,
   - nagykockázat-vállalás,
   - nemteljesítő kitettségek hitelkockázata,
   - országkockázat,
   - kockázatos portfóliók.
2. Befektetési kockázat – piaci kockázatok:
   - kereskedési könyvi kamatkockázat (2022 során beépült a banki könyvi kamatkockázatba),
   - banki könyvi kamatkockázat,
   - tevékenység egészében meglévő devizaárfolyam kockázat,
   - likviditási és finanszírozási kockázat
3. működési kockázat,
4. kiegyenlítés / teljesítés kockázata,
5. nyitva szállítás kockázata,
6. általános üzleti kockázat,

7. felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázata,

A 2021-ben lefolytatott SREP vizsgálat eredményeként a KELER az általános üzleti kockázatot és a felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázatát nem emeli be a második pilléres tőkeszükséglet meghatározásába. Ezen kockázatokat kizárólag a CSDR alatt kezeli és mutatja be. A Felügyelet elvárása, hogy a KELER CSDR nélküli szabad tőkéjének elegendő fedezetet kell biztosítania az előbb említett kockázatokra is.

A SREP keretében figyelembe vett kockázatok közül a tőkekövetelmény legnagyobb részét a hitel- és partnerkockázatokból, a banki könyvi kamatkockázatból és a működési kockázatokból tevődik össze. Az előbbiek magas mértéke ellenére a CSDR-ban előírt kockázatok tőkeszükséglete a legmagasabb: felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázata, általános üzleti kockázat. A mértékek 2021-es alakulását a Tőkekövetelmények fejezet részletezi.

A KELER esetében az alábbi kockázatok relevánsak, de esetükben nem határozunk meg tőkekövetelményt:

1. Részesedések kockázata.
2. Biztosító nemfizetésének kockázata,
3. Reziduális kockázat,
4. Hitelezés koncentrációs kockázata,
5. Deviza kamatkockázat,
6. Kamat- és árfolyam koncentrációs kockázat,
7. Likviditási koncentrációs kockázat,
8. Napközbeni likviditási kockázat,
9. Modellezési kockázat,
10. Megfelelési kockázat,

A gazdasági környezet megváltozása és a jövedelmezőség kockázata tőketervezéskor kerül figyelembe vételre, ezen kockázatok minden intézmény esetében relevánsak és figyelembe szükséges őket venni.

A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó fő elvek és a fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló stratégiák és folyamatok

A KELER a repó ügyletei mellett kizárólag a KELER KSZF-nek nyújtott hitelek kapcsán vesz figyelembe biztosítékokat.

A hitelek esetében a biztosítékok értékelése naponta, az értékpapír- és deviza befogadási kondícióban meghatározott értékelő áron megvalósul, beszámításuk az ugyanitt közzétett haircut-ok alkalmazása mellett történik.

Az elismert biztosítékok fő típusai:

- számlapénz (forint és deviza),
- magyar állampapírok.

2021 folyamán a KELER a kitettségei tekintetében kockázatcsökkentő eszközként nem vett figyelembe készfizető kezességet, garanciát vagy hitelderivatívát. A KELER KSZF-nek nyújtott hiteleken túl fedezett ügyletként kizárólag a repó tranzakciók szerepeltek.

A KELER nem alkalmaz mérlegen belüli és kívüli nettósítást.

2021. december 31-én a KELER a repók és a KELER KSZF-nek nyújtott hitelek esetében rendelkezett elismert hitelkockázati fedezettel.

A hiteltartalékok létrehozásával kapcsolatos szabályok a *Hitelkockázati kiigazítások* fejezetben kerülnek bemutatásra.

VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK

A menedzsment tagjai által betöltött igazgatósági tisztségek száma

A vonatkozási időszakban a KELER menedzsmentjének 2 tagja töltött be vezető testületi (igazgatósági) tisztséget, akik a következők:

- Demkó-Szekeres Zsolt – Vezérigazgató,
- Horváth Gábor – Banküzemért felelős vezérigazgató-helyettes.

A vezető testület tagjainak kiválasztására vonatkozó munkaerő-felvételi politika, és a tagok szakértelme, képességei és tapasztalata

A Hpt. 6.§ (1) bekezdés 123. pontja, illetve a CSDR alapján az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság a KELER vezető testületei.

A KELER rendelkezik a vezető testületek tagjainak kiválasztására vonatkozó politikával, amely a 2017. szeptember 1-ei Közgyűlésen került elfogadásra (a KELER Közgyűlésének 15/2017. számú határozatával elfogadott, „A KELER Központi Értéktár Zrt. Igazgatósága, Felügyelő Bizottsága tagjainak és felsővetésének a kiválasztása, kinevezése és elmozdítása során figyelembe veendő feltételek”). A Kiválasztási Politikában rögzített követelményeken túlmenően a vezető testület tagjainak kiválasztására vonatkozó részletes rendelkezéseket a Munkaügyi Szabályzat és az alkalmasság értékelési szabályzat (a Felügyelő Bizottság 23/2020. sz. határozatával elfogadott, „A KELER Zrt. szabályzata az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság tagjainak, valamint a kulcsfontosságú pozíciót betöltő személyek alkalmasságának értékeléséről”) tartalmazza. Ezen előírások biztosítják azt, hogy - mind az egyéni alkalmasság, mind a kollektív alkalmasság értékelése alapján - vezető testületi tagként a megfelelő tudással, készségekkel, képességekkel és tapasztalatokkal rendelkező személyek kerüljenek kiválasztásra.

A vezető testület tagjainak kiválasztása tekintetében érvényesítendő diverzitási politika és az abban meghatározott célkitűzések és vonatkozó célszámok, valamint e célkitűzések és célszámok megvalósulásának mértéke

A KELER elkötelezett a vezető testületek vonatkozásában az alulreprezentált nem képviseletének növelése és a sokszínűség biztosítása mellett; célkitűzése az alulreprezentált nem képviselete a vezető testületekben.

Emellett a KELER Javadalmazási Politikájában és Javadalmazási Szabályzatában is rögzítésre került, hogy a javadalmazási politikának nemek szempontjából semlegesnek kell lennie, és biztosítani kell a férfiak és a nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazásának elvét.

2021. december 31-én az alulreprezentált nemből 1 fő képviseltette magát az 5 fős Felügyelő Bizottságban.

A KELER Igazgatósága korábbi 7 tagjának mandátuma 2021. május 27-én járt le. Az Igazgatóság jelenlegi tagjainak (szintén 7 fő) mandátuma 2021. május 27-étől a 2024. évi rendes közgyűlésig, de legkésőbb 2024. május 31. napjáig tart.

A KELER Felügyelő Bizottsága korábbi 4 tagjának mandátuma 2021. május 27-én járt le. A Felügyelő Bizottság tagjainak száma 1 fővel bővült, így a jelenleg 5 fős testület tagjainak mandátuma 2021. május 27-étől a 2024. évi rendes közgyűlésig, de legkésőbb 2024. május 31. napjáig tart.

Igazgatósági Tagok	Delegálta
dr. Selmeczi-Kovács Zsolt, elnök	GIRO
Balogh Csaba Kornél, alelnök	Magyar Nemzeti Bank
Kuti Zsolt	Magyar Nemzeti Bank
Végh Richárd	Budapesti Értéktőzsde
Máté-Tóth István	Budapesti Értéktőzsde
Demkó-Szekeres Zsolt	KELER Központi Értéktár Zrt.
Horváth Gábor	KELER Központi Értéktár Zrt.

Kockázatkezeléssel foglalkozó bizottságok

A KELER az EU 2017/392 RTS 48. cikknek megfelelően Kockázatkezelési Bizottságot működtet. A **Kockázatkezelési Bizottság** a KELER kockázataival átfogóan foglalkozó testület. Célja, hogy a hatáskörébe sorolt kockázatokat feltárja és javaslatot tegyen kezelésükre vonatkozóan. Tevékenységéről az Igazgatóságnak beszámolási kötelezettséggel, a Vezérigazgatónak tájékoztatási kötelezettséggel tartozik. A Kockázatkezelési Bizottság a KELER aktuális és jövőbeni átfogó kockázati toleranciájáról és stratégiájáról véleményt fogalmazhat meg és javaslatokat tehet. 2021-ben összesen négy alkalommal ülésezett a Bizottság. A Bizottság felépítését, működését, és feladatait részletesen a KELER Szervezeti és működési szabályzata, illetve ügyrendje szabályozza.

A Kockázatkezelési Bizottság mellett a KELER-ben **Eszköz-Forrás Bizottság** is működik, aminek legfőbb feladatai:

- a KELER likviditásának felügyelete, a likviditási terv elfogadása,
- a KELER befektetési politikájának meghatározása,
- az eszköz-forrás struktúra meghatározása,
- a Treasury munkájának szakmai felügyelete,
- valamennyi, a KELER által vezetett számla vonatkozásában azok kamatkondícióinak meghatározása.

A Kockázatkezelési Osztály rendszeres jelentéseket készít az Eszköz-Forrás Bizottság számára kockázatkezelési vonatkozásokban, illetve a limitek működéséről és az esetleges limitsértésekről. A Kockázatkezelési Osztály által rendszeresen készített beszámolókból az Eszköz-Forrás Bizottság és az Igazgatóság is tájékoztatást kap.

Az Eszköz-Forrás Bizottság legalább havonta egyszer ülésezik, üléseiről jegyzőkönyv készül.

Kockázatokra vonatkozó információk jelentése a vezető testületeknek

Az Igazgatóság megfelelő átlátásának biztosítása érdekében, a KELER kockázati profiljáról, tőkehelyzetéről, belső tőkemegfeleléséről évente részletes elemzés, a negyedéves jelentések keretén belül pedig rövidebb tájékoztatás készül.

Ezen felül az Igazgatóság kétévente kap átfogó tájékoztatót a működési kockázatokról és évente a treasury limitrendszer alakulásáról.

ALKALMAZÁSI KÖR

Az intézmény neve, amelyre a CRR követelményei vonatkoznak

KELER Központi Értéktár Zrt.

Az eltérések összefoglalása a számviteli és prudenciális célokból történő konszolidáció alapján, az érintett elemek rövid leírásával

A KELER a 2000. évi C. törvény (Számviteli törvény) 10. § (3) bekezdése alapján a konszolidált (összevont) beszámoló készítési kötelezettségének azzal tesz eleget, hogy a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló 1606/2002/EK rendeletben foglalt eljárás alapján az Európai Unió Hivatalos Lapjában rendeleti formában kihirdetett nemzetközi számviteli standardoknak megfelelően állítja össze az összevont (konszolidált) éves beszámolóját („konszolidált pénzügyi kimutatások"). A KELER a kihirdetett nemzetközi számviteli standardokban nem szabályozott kérdések tekintetében a Számviteli törvény előírásait köteles alkalmazni, a kihirdetett nemzetközi számviteli standardokkal összhangban.

A KELER prudenciális célból nem alkalmaz konszolidációt.

A szavatolótőke azonnali átadásának vagy a kötelezettségek anyavállalat és leányvállalatai közötti visszafizetésének aktuális vagy előre jelezhető lényeges gyakorlati vagy jogi akadályai;

Nem releváns a KELER számára.

Az a teljes összeg, amennyivel a tényleges szavatolótőke kevesebb az összevont alapú felügyeleti körben nem szereplő egyes leányvállalatok számára előírtnál, és az ezen körbe tartozó leányvállalatok megnevezése

Nem releváns a KELER számára.

Amennyiben releváns, a CRR 7. és 9. cikkben meghatározott rendelkezések alkalmazásának körülményei

Nem releváns a KELER számára.

SZAVATOLÓTŐKE

A KELER a szavatolótőkéjét az alábbi táblázatban mutatja be. A levezetés nagyobb részletezettsége jelenleg nem értelmezhető és nem indokolt.

2021. december 31-én, adatok millió forintban	
SZAVATOLÓTŐKE	**17 554**
Elsődleges alapvető tőke: instrumentumok és tartalékok	
Tőkeinstrumentumok és a kapcsolódó névértéken felüli befizetések (ázsió)	4 500
ebből: részvény	4 500
Eredménytartalék	21 536
Halmozott egyéb átfogó jövedelem (és egyéb tartalékok)	-35
Általános banki kockázatok fedezetére képzett tartalékok	509
Elsődleges alapvető tőke a szabályozói kiigazításokat megelőzően	26 509
Elsődleges alapvető tőke: szabályozói kiigazítások	
(Kiegészítő értékelési korrekció)	-10
(Immateriális javak)	-2 427
(Az intézmény közvetlen, közvetett és szintetikus részesedése pénzügyi ágazatbeli szervezetek elsődleges alapvető tőkeinstrumentumaiban, ha az intézmény jelentős részesedéssel rendelkezik az említett szervezetekben (10%-os küszöbérték feletti összeg, a figyelembe vehető rövid pozíciók levonása után))[6]	-6 600
Az elsődleges alapvető tőke összes szabályozói kiigazítása	**-9 037**
ELSŐDLEGES ALAPVETŐ TŐKE (CET1 TŐKE)	**17 554**
KIEGÉSZÍTŐ ALAPVETŐ TŐKE (AT1 TŐKE)	**0**
ALAPVETŐ TŐKE (T1)	**17 554**
JÁRULÉKOS TŐKE (T2)	**82**

A szavatolótőke pozitív összetevői az alábbiak szerint kerülnek meghatározásra:

1) elsődleges alapvető tőke (CET1): jegyzett tőke, eredménytartalék, IFRS szerint a pénzügyi instrumentumokkal szemben könyvelt nem realizált árfolyamkülönbözet (FVTOCI), általános tartalék (jogszabály alapján az adózott eredmény 10%-a)
2) kiegészítő alapvető tőke (AT1): jelenleg nincs
3) alapvető tőke (T1) = CET1 + AT1
4) járulékos tőke (T2): általános kockázati céltartalék (jelenleg van), lekötött tartalék (jelenleg nincs)

Az elsődleges alapvető tőkéből 2021. december 31-én az alábbi tételek kerültek levonásra:

[6] Ezen a soron mutatja be a KELER Központi Értéktár Zrt. a CSDR 46. cikk (4) alapján levont, a KELER KSZF-ben és az ANNA-ban lévő befektetés teljes értékét, illetve a CSDR 46. cikk (3) bekezdésének nem megfelelő befektetések értékét.

1. immateriális javak értéke, figyelembe véve a prudenciális amortizáció alapján számított szoftvereszközök értékét[7]
2. a CRR 105. cikk alapján meghatározott prudens értékelési korrekciók nagyságát,
3. a CSDR 46. cikk alapján a KELER KSZF-ben és az ANNA-ban lévő befektetés teljes értékét,
4. minden befektetés, mely nem felel meg a CSDR 46. cikk előírásainak, így az irodaépület bérléséhez kapcsolódóan lejáratig zárolt értékpapírok értéke is.

A KELER nem használ a szabályozóitól eltérő, belső gazdasági tőkefogalmat.

Egyéb levonás, prudenciális szűrő, levonás alóli mentesítés, vagy a CRR-rel összhangban alkalmazott korlátozás nem történt. A szavatolótőke számítás során a CRR-ben foglaltaktól eltérő alapon meghatározott elemeket a KELER nem alkalmazott.

IFRS 9 hatás

A CRR 473a. cikkében említett átmeneti rendelkezéseket nem alkalmazza a KELER.

Tőkemegfelelési mutató

A KELER 2021. december 31-re vonatkozó tőkemegfelelési mutatójának értéke közel 86%. A KELER nem hoz nyilvánosságra olyan tőkemegfelelési mutatót, amihez a szavatolótőke a CRR-ben szereplő rendelkezésektől eltérő alapon lett meghatározva.

A tőkekövetelmények részletezése a Szavatolótőke-követelmények című fejezetben található.

TŐKEKÖVETELMÉNY

Tőke- és likviditás megfelelőségének belső értékelési folyamata (ICAAP-ILAAP)

Mint banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat is nyújtó központi értéktár, a KELER-nek a hitelintézetek és befektetési vállalkozások tőkekövetelmény számítását szabályozó hazai és EU előírásokat is alkalmaznia kell. Ezen jogszabályok kötelezővé teszik a bázeli ajánlásrendszer második pillére keretében egy olyan belső tőkekövetelmény számítási eljárás kifejlesztését, aminek célja annak felmérése, hogy az intézmény saját számításai alapján mekkora összegű tőkekövetelményt tart szükségesnek az általa vállalt és felmerülő kockázatok fedezésére. A Hpt. 97. §-a tartalmazza ennek törvényi szintű leírását.

A belső tőkekövetelmény számítás egy olyan eljárás, mely biztosítja azt, hogy a KELER megfelelően azonosítja, méri, összesíti és monitorozza az intézmény kockázatait; a kockázati profiljának megfelelő tőkét tart, megfelelő kockázatkezelési rendszert működtet, és azt folyamatosan fejleszti.

A nem számszerűsíthető kockázatokra nem történik tőkekövetelmény meghatározás, ezekben az esetekben szükség szerint egyéb kockázatcsökkentő eszközök, kontrollok és/vagy folyamatok kerülnek alkalmazásra.

A likviditás az intézmény azon képessége, hogy az eszközei növekedését, lejáró kötelezettségeit anélkül tudja finanszírozni, illetve teljesíteni, hogy emiatt jelentős, nem tervezett veszteség érné. A likviditási kockázatok két csoportba sorolhatók: piaci és finanszírozási likviditási kockázatok.

[7] A BIZOTTSÁG 2020. november 12-i (EU) 2020/2176 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE - a 241/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendeletnek a szoftvereszközök elsődleges alapvető tőkeelemekből való levonása tekintetében történő módosításáról

A forint- és deviza likviditási kockázattal összefüggő rendszeres feladatok a Treasury Csoport hatáskörébe tartoznak, melyeket belső szabályzat tartalmaz. A Pénzügyi és Számviteli Csoport havonta négyfokozatú statikus likviditási mérleget készít, amelyet a Kockázatkezelési Osztály az adott időszak nettó finanszírozási pozíciójának napi alakulásával együtt negyedévente elemez, amit a kockázatkezelési vezető az Eszköz-Forrás Bizottság elé terjeszt.

A kockázatkezelési eszközök, a KELER által alkalmazott módszerek részletesen az egyes kockázatkezelési vonatkozású tematikus szabályzatokban kerülnek kifejtésre. A KELER által alkalmazott technikákat, feltételezéseket, képleteket pedig a vezérigazgatói utasítás a kockázatkezelési feladatokról című szabályozó irat tartalmazza.

Minden évben el kell végezni az átfogó kockázatfelmérést, aminek eredményei kockázati térkép formájában kerülnek összefoglalásra. A kockázati térkép bekövetkezési valószínűség és jelentőség szempontjából csoportosítja a releváns kockázatokat. Az éves átfogó kockázati elemzés keretein belül évente elkészül a likviditási kockázatokra vonatkozó részletes elemzés is.

A KELER a hitelintézeti kockázatok belső tőkekövetelményének meghatározásánál az MNB kézikönyvben foglalt módszerekhez igazodik.

A Kockázatkezelési Osztály a tőkemegfelelés és a likviditás belső értékelési folyamatát is tartalmazó belső szabályzatát évente felülvizsgálja, év közben az abban előírt elemzéseket, riportokat folyamatosan elkészíti, és a kockázatkezelési vezető előterjeszti.

A KELER az alábbi táblázatban foglalt kockázattípusok esetében dolgozott ki belső tőkekövetelmény számítási módszertant:

Kockázat	Szabályozói módszertan	Belső (ICAAP-ILAAP) módszertan
Értékpapírok kibocsátójának hitelkockázata	Egyedi pozíciókockázat módszere	Szabályozói módszerrel egyezően
Alapvető hitel- és partnerkockázatok	Sztenderd módszer	Szabályozói módszerhez hasonlóan, belső súlyok alapján.
Napközbeni hitelkockázat	EU 2017/390 RTS 8. cikk alapján	Az EU 2017/390 RTS-ben meghatározott módszerhez hasonlóan, belső súlyok alapján.
Nagykockázat-vállalás	CRR 397-398. cikk	Szabályozói módszerrel egyezően
Nemteljesítő kitettségek kockázata	CRR 127. cikk szerint	Szabályozói módszerrel egyezően
Kockázatos portfóliók	-	ICAAP-ILAAP kézikönyvnek megfelelően
Mérlegen kívüli tételek	CRR 111. cikk alapján	Szabályozói módszerhez hasonlóan, belső súlyok alapján.
Kereskedési könyv kamatkockázata[8]	Pozíciókockázat: lejárat alapú megközelítés	Kamatérzékenység alapján
Banki könyv kamatkockázata	-	A gazdasági érték és a nettó kamatbevétel összesített változásával kerül meghatározásra.
Devizaárfolyam-kockázat	nettó nyitott devizapozíció 8%-a, amennyiben a nettó nyitott pozíció eléri a szavatolótőke 2%-át.	Felügyeleti VaR modell
Likviditási és finanszírozási kockázat	-	Az értékpapír portfólió 6 havi GARCH alapú súlyozással számított likvidálási

[8] 2022. március 31—től kereskedési könyvi értékpapír portfólió beolvadt a banki könyvibe. Ezen értékpapírokra számított tőkeszükséglet a banki könyvi kamatkockázatok között jelenik meg a jövőben.

		költségének összege.
Működési kockázat	BIA módszer	Tényleges veszteségek, elméleti események és szcenáriók eredménye alapján Monte Carlo szimulációval és VaR-al
Kiegyenlítési / teljesítési kockázat	CRR 378. cikk	Szabályozói módszerrel egyezően
Nyitva szállítás	CRR 379. cikk	Szabályozói módszerhez hasonlóan, belső súlyok alapján.
Általános üzleti kockázat	EU 2017/390 RTS 6. cikk	Az EU 2017/390 RTS-ben meghatározott módszerrel egyezően
Felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázata	EU 2017/390 RTS 7. cikk	Az EU 2017/390 RTS-ben meghatározott módszerrel egyezően

A KELER számára elhanyagolható vagy nehezen számszerűsíthető kockázattípusoknál elsősorban a kockázatok felmérésére, kockázatcsökkentő elemek beépítésére kerül a hangsúly.

A CRR 112. cikkben meghatározott egyes kitettségi osztályokba tartozó, kockázattal súlyozott kitettségértékek 8 %-a

2021. december 31-én, adatok millió forintban

Szektor bontás	Tőkekövetelmény
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	0
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	0
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	0
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	52
Rövid távú hitelminősítéssel rendelkező intézményekkel és vállalatokkal szembeni követelések	266
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	6
Késedelmes tételek	0
Lakossági	22
Ingatlanra bejegyzett zálogjog	4
Részvény jellegű kitettségek	0
Egyéb tételek	172
Összesen	**523**

Szavatolótőke-követelmények

A KELER az alábbi szavatolótőke követelményeket képezte meg 2021. december 31-re vonatkozóan, melyek a 2021-es SREP vizsgálat során elfogadott módszereket figyelembe veszi és a KELER által ténylegesen megképzett tőkekövetelményeket tartalmazza:

Kockázat	Tőkeszükséglet
Pozíciókockázat / Kereskedési könyv kamatkockázata	87
Hitel- és partnerkockázatok	527
Deviza árfolyamkockázat	21
Működési kockázat	1 060
Banki könyv kamatkockázata	852
Likviditási és finanszírozási kockázat	1
SREP tőkekövetelmények összesen	**2 548**
Általános üzleti kockázat	1 282

Felszámolás vagy szerkezet átalakítás kockázata	3 419
Összesen	**7 249**

A fent bemutatott SREP tőkekövetelmény és a kombinált tőkepuffer (511 M Ft) a KELER esetében kiegészül a CSDR-ban megjelenő kockázatok tőkeszükségletével a tényleges szabad tőke meghatározásakor. A 2021-ben lefolytatott egyszerűsített SREP vizsgálat eredményeként a KELER bevezette a CSDR nélküli szabad tőke és a tényleges szabad tőke fogalmakat. A korábbi, több szinten bemutatott és tervezett tőkemegfelelési mutató helyett tényleges szabad tőkét számol és tervez. A CSDR-ban definiált új kockázatok nem kerülnek be a SREP tőkeszámítás folyamatába, amit a fenti táblázat is szemléltet.

A fenti tőkeszükségletek és az 1. pilléres tőkeszükségletek alapján számított tőkefenntartási puffer felhasználásával kalkulált tényleges szabad tőkét 2021. december 31-re vonatkozóan az alábbi táblázat mutatja be:

1. pilléres tőkeszükséglet	1 634 M Ft
Szavatolótőke	17 554 M Ft
Tőkemegfelelés	85,9%
SREP tőkeszükséglet	2 548 M Ft
Kombinált tőkepufferek	511 M Ft
Szabad tőke CSDR nélkül	14 495 M Ft
CSDR szerinti tőkeszükséglet	4 701 M Ft
Tényleges szabad tőke	9 794 M Ft

Az 1. pilléres súlyozott kitettségeket és a kapcsolódó tőkeszükségletet az „A KELER-ben meglévő kockázatok” fejezetben lévő táblázat foglalja össze.

PARTNERKOCKÁZATI KITETTSÉGEK

A belső tőke- és hitelezési határértékek partnerkockázat kitettségekhez való társításához használt módszerek bemutatása

A KELER által alkalmazott módszertan szerint a partnerlimitek megállapítása során figyelembe vételre kerülnek a partnerek / partnercsoportok kockázati megítélése, az ügylet kockázatossága és az üzleti igény egyaránt.

A biztosíték biztosításával és a hiteltartalékok létrehozásával kapcsolatos szabályok bemutatása

A KELER által elismert és alkalmazott biztosítékok körét a Kockázatkezelési célkitűzések és szabályok fejezet tartalmazza.

A rossz irányú kockázatok kezelésére vonatkozó szabályok bemutatása

A KELER nem köt derivatív ügyleteket, így ezen ügyletek tekintetében rossz irányú kockázat nem merül fel.

A KELER értékpapírban elhelyezett pénzügyi garanciaként nem fogadja el a partnereitől a partnerek vagy azokhoz közvetett vagy közvetlen tulajdonlás útján kapcsolódó társult vállalkozások által kibocsátott értékpapírokat. Az előbbiekből kivételt képeznek a központi bankok vagy állam által kibocsátott értékpapírok.

Annak ismertetése, hogy milyen hatása lenne a biztosíték azon összegének, amelyet az intézménynek rendelkezésre kellene bocsátania a leminősítése esetén

A KELER nem helyez el biztosítékot semmilyen összegben leminősítés esetén.

A KELER-t nem minősíti külső hitelminősítő.

A partnerkockázatok számszerűsítésére használt választott módszer és az azzal számított kitettségérték

A partnerkockázatok számszerűsítése a repó- és az értékpapírkölcsönzési ügyletek esetében a pénzügyi biztosítékok átfogó módszere alapján történik (CRR 223. cikk).

A KELER nem köt derivatív ügyleteket.

2021. december 31-re vonatkozóan a KELER rendelkezett repó ügyletekkel, amiknek összesített partnerkockázati kitettség értéke 3,5 M Ft volt. A kitettség egyetlen partnerrel szemben keletkezett.

A repó ügyletekből eredő partnerkockázatot az alábbi táblázatok részletezik 2021. december 31-re vonatkozóan. Az adatok millió forintban értendőek.

		Kitettségérték hitel kockázatmérséklés előtt	Kitettségérték hitel kockázatmérséklés után	Kitettségérték	Kockázattal súlyozott kitettségérték (RWEA)
4	Pénzügyi biztosítékok összetett módszere (értékpapír-finanszírozási ügyletek esetében)	5 060	4	4	1
6	**Összesen**	5 060	4	4	1

	Biztosítéktípus	Értékpapír-finanszírozási ügyletekben felhasznált biztosíték			
		Kapott biztosíték valós értéke		Nyújtott biztosíték valós értéke	
		Elkülönített	El nem különített	Elkülönített	El nem különített
1	Készpénz – hazai pénznem	5 075			
2	Készpénz – egyéb pénznemek				
3	Belföldi állampapírok			5 060	
4	Egyéb állampapírok				
5	Állami közvetítők adósság instrumentumai				
6	Vállalati kötvények				
7	Tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok				
8	Egyéb biztosítékok				
9	**Összesen**	5 075	0	5 060	0

ANTICIKLIKUS TŐKEPUFFER

A KELER anticiklikus tőkepuffer képzésére nem kötelezett intézmény.

TŐKEÁTTÉTEL

Nettó kitettségek értéke a tőkeáttételi mutatóhoz		Alkalmazandó összeg
1	Eszközök összesen a közzétett pénzügyi kimutatások szerint	121 955
2	Kiigazítás a számviteli célból konszolidált, de a szabályozási konszolidáció körén kívül eső szervezetek miatt	0
3	(Kiigazítás a bizalmi vagyonkezelés keretében kezelt, az alkalmazandó számviteli szabályozás szerint a mérlegen belül elszámolható, de a tőkeáttételi mutató számításához használt kitettségérték számítása során az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (13) bekezdése alapján figyelmen kívül hagyott eszközök miatt)	0
4	Kiigazítás származtatott pénzügyi eszközök miatt	0
5	Kiigazítás értékpapír-finanszírozási ügyletek miatt	4
6	Kiigazítás a mérlegen kívüli tételek miatt (mérlegen kívüli kitettségek hitel-egyenértékesítése)	27
EU-6a	(Kiigazítás a tőkeáttételi mutató számításához használt teljes kitettségérték megállapítása során az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (7) bekezdése alapján figyelmen kívül hagyott csoporton belüli kitettségek miatt)	0
EU-6b	(Kiigazítás a tőkeáttételi mutató számításához használt teljes kitettségérték megállapítása során az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (14) bekezdése alapján figyelmen kívül hagyott kitettségek miatt)	0
7	Egyéb kiigazítások	0
8	**Tőkeáttételi mutató számításához használt teljes kitettségérték**	**121 985**

		Tőkeáttételi mutató számításához használt kitettség a CRR szerint
Mérlegen belüli kitettségek bontása (a származtatott kitettségek és értékpapír-finanszírozási ügyletek		
1	Mérlegen belüli tételek (származtatott eszközök, értékpapír-finanszírozási ügyletek és bizalmi vagyonkezelés keretében kezelt eszközök nélkül, de biztosítékokkal)	121 955
2	(A T1 tőke meghatározása során levont eszközérték)	-9 037
3	Mérlegen belüli kitettségek összesen (származtatott eszközök, értékpapír-finanszírozási ügyletek és bizalmi vagyonkezelés keretében kezelt eszközök nélkül) (az 1. és 2. sor összege)	112 918
Értékpapír-finanszírozási kitettségek		
12	Értékpapír-finanszírozási ügyleteket megtestesítő bruttó (nettósítás nélküli) eszközök az értékesítésként elszámolt ügyletek kiigazításával	5 060
13	(Értékpapír-finanszírozási ügyleteket megtestesítő bruttó eszközök nettósított készpénz-kötelezettségei és -követelései)	5 075
14	Értékpapír-finanszírozási ügyleteket megtestesítő eszközök partnerkockázati kitettsége	4
EU-14a	Értékpapír-finanszírozási ügyletekre vonatkozó eltérés: partnerkockázati kitettség az 575/2013/EU rendelet 429b. cikkének (4) bekezdése és 222. cikke szerint	0
15	Megbízotti ügyletek kitettsége	0
EU-15a	(Ügyfél által elszámolt, központi szerződő féllel szembeni, mentesített értékpapír-finanszírozási kitettségek)	0
16	Értékpapír-finanszírozási kitettségek összesen (a 12–15a. sorok összege)	-11
Egyéb mérlegen kívüli kitettségek		
17	Mérlegen kívüli kitettségek bruttó névértéken	27
18	(Hitelegyenértékesítési kiigazítás)	0
19	Egyéb mérlegen kívüli kitettségek (a 17. és 18. sor összege)	27
Az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (7) és (14) bekezdése alapján mentesített kitettségek (mérlegen belüli és mérlegen kívüli kitettségek)		
EU-19a	(Az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (7) bekezdése alapján mentesített csoporton belüli kitettségek (egyedi alapon) (mérlegen belüli és mérlegen kívüli kitettségek))	0
EU-19b	(Az 575/2013/EU rendelet 429. cikkének (14) bekezdése alapján mentesített kitettségek (mérlegen belüli és mérlegen kívüli kitettségek))	0
Tőke és teljes kitettségérték		
20	T1 tőke	26 509
21	A tőkeáttételi mutató számításához használt teljes kitettségérték (a 3., 11., 16., 19., EU-19a. és EU-19b. sor összege)	121 985
Tőkeáttételi mutató		
22	Tőkeáttételi mutató	21,7%
A tőke meghatározásával kapcsolatos átmeneti rendelkezésre vonatkozó döntés és a bizalmi vagyonkezelés keretében kezelt, kivezetett eszközök értéke		
EU-23	A tőke meghatározásával kapcsolatos átmeneti rendelkezésre vonatkozó döntés	Teljes mértékben bevezetett
EU-24	Bizalmi vagyonkezelés keretében kezelt, kivezetett eszközök értéke az 575/2013/EU rendelet 429. cikke (11) bekezdésének megfelelően	0

A tőkeáttételi mutató változására az alapvető tőke, valamint a kockázattal súlyozott eszközök értékének megváltozása van hatással. A KELER tőkeáttételi mutatója javult 2021 év végére az emelkedő szavatolótőke hatására.

A KELER a Helyreállítási tervében a szabályozói szintnél magasabb figyelmeztetési szintet határozott meg, aminek nyomon követése havonta megvalósul.

HITELKOCKZATI KIIGAZÍTÁSOK

A késedelmes és az értékvesztett fogalmak számviteli célú fogalom meghatározása

Pénzügyi eszközök értékvesztése (várható hitelezési veszteség)

Az AC és FVTOCI kategóriába tartozó adósságinstrumentumokra a várható hitelezési veszteségre (ECL) értékvesztést kerül elszámolásra. Az ECL a pénzügyi eszköz élettartama alatt nem realizálható cash flow összegével írható le. Az ECL a következő tényezőkből eredeztethető:

- veszteségnek kitett összeg (EAD);
- nem-teljesítés esetén realizált veszteség (LGD);
- nem teljesítővé válás valószínűsége (PD) a releváns időszakra nézve.

A pénzügyi eszközök megjelenítésekor a 12-havi várható veszteséget kell kiszámítani, amelyet a 12 havi PD segítségével kell meghatározni, ami annak valószínűségét jelenti, hogy a partner 12 hónapon belül nem teljesítővé válik (1. szakasz). Az így meghatározott ECL-t az eszköz közvetlen csökkentése nélkül, kontra aktív tételként kell figyelembe venni (tartalék). Az eszköz bruttó értéke (ECL nélkül számolt értéke) nem változik.

Ha az eszköz hitelminősége jelentősen romlik, akkor át kell sorolni az eszközt a 2. szakaszra, amelynél már az élettartam alatt várható hitelezési veszteség szerinti értékvesztésre kell tartalékot képezni, szintén a tárgyévi eredménnyel szemben, az eszköz értékének közvetlen csökkentése nélkül.

Az eszköz hitelminősítése jelentős mértékben romlik, ha a következő feltételek valamelyike bekövetkezik vagy a menedzsment megítélése szerint a helyzet bekövetkezett:

- mindenképpen fennáll, ha a szerződéses cash flow több mint 30 napot késik ('DPD 30 szabály'), leszámítva, ha a késés indoka egyértelműen másra vezethető vissza. Kockázat növekedést kell megállapítani a DPD 30 szabályon felül is abban az esetben, ha piaci információk szerint az üzleti partner pénzügyi helyzete megrendült, amely hiányzó cash flowhoz vezethet.

Mindenképpen jelentősen növekszik a hitelezési kockázat, ha a következő helyzetek bármelyike beáll:

- a kibocsátó vagy kötelezett jelentős pénzügyi nehézségei;
- szerződésszegés, például elmaradások a törlesztésben és a kamatfizetésben;
- feltételek újratárgyalása, vagy egyéb engedmény a felmerült nehézségek miatt;
- annak valószínűvé válása, hogy az adós ellen csődeljárás vagy más pénzügyi átszervezés indul;

- aktív piac megszűnése;
- az adatok alapján megállapítható, hogy a szerződéses cash flow-k nem fognak befolyni.

Ha az eszköz értékvesztetté válik, akkor át kell sorolni a 3. szakaszra, amelynél az élettartam alatt várható hitelezési veszteség szerinti értékvesztés közvetlenül az eszköz értékét csökkenti.

Nem teljesítés (értékvesztett állapot) az a helyzet, amikor a cash flow több mint 90 napot késik (DPD 90 szabály), kivéve, ha a késés indoka egyértelműen másra vezethető vissza. Ettől függetlenül a 90. nap előtt is meg lehet állapítani a csőd beálltát, ha a piaci információk erre utalnak.

A hitelminőség romlásra, illetve az értékvesztésre a következő jelek utalhatnak még:

- piaci adatok
- gazdasági környezet változása
- külső minősítési adatok
- összehasonlító adatok
- kockázatkezelők megállapításai
- haladék nyújtása adósnak
- fizetési hajlandóság

Ha az eszköz hitelminősége javul, az eszközt a 3. szakaszból a 2. szakaszba, illetve a 2. szakaszból az 1. szakaszba kell visszasorolni.

Egy eszközt a KELER nem teljesítőnek tekint, ha a szerződéses cash flowk legalább 90 napot késtek. Ezen felül ugyanakkor a piaci információk felhasználásával egyedi mérlegelés alapján korábban is megállapítható az, hogy az eszköz nem teljesítő. A KELER vélelmezi a hitelminőség romlást, ha a szerződéses cash flow több mint 30 napot késik.

Bizonyos kisebb követelés egyenlegek esetén az ECL kollektív alapon kerül meghatározásra. A vevőkövetelésekre az egyszerűsített ECL modellt kell alkalmazni, ami azt jelenti, hogy azonnal az élettartam alatt várható veszteség szerinti értékvesztést kell elszámolni és nem kell folyamatosan követni a hitelminőség állapot alakulását.

Az egyszerűsített módszer esetén a következő ECL arányt alkalmazza a KELER:

2021. December 31-én	
ECL MÓDSZERTAN	
Késedelmes napok	**ECL %**
Kevesebb, mint 90 nap	1%
91 – 180 nap között	50%
180 nap fölött	100%

Amennyiben az ECL nagysága csökken, a csökkenést az eredmény javára kell elszámolni, a megfelelő ráfordítás csökkentésével.

Nem pénzügyi eszközök értékvesztése és pénztermelő egységek meghatározása

A KELER jelentős eszközeit értékvesztés szempontjából minden évben megvizsgálja. A teszt két szakaszból áll. Az első szakaszban meg kell vizsgálni, hogy vannak-e a kérdéses eszköz értékvesztésére utaló jelek. A következő jelek utalhatnak az adott eszköz értékvesztésére:

- kár;
- eredmény csökkenése;
- piaci feltételek kedvezőtlen változása és kereslet csökkenése;
- piaci kamatlábak emelkedése.

Ha a jelek szerint az eszköz értékvesztett, ki kell számítani az eszköz megtérülő értékét (ez a második lépés). A megtérülő érték az eszköz értékesítési költséggel csökkentett valós értéke és a folyamatos használatból eredő cash flow-k jelenértéke közül a magasabb összeg.

Ha az eszközök egy csoportjának a használati értéke nem határozható meg, mert az eszközök önmagukban nem hoznak létre cash flow-kat (vagy nincsenek használatban), a pénztermelő egységeket kell vizsgálni.

Elsőként az értékvesztést egyedi eszköz szintjén kell meghatározni (amennyiben lehetséges). Ha a használati érték csak a pénztermelő egységek vonatkozásában állapítható meg és értékvesztést kell kimutatni, az értékvesztés megosztása a következő:

- elsőként az esetlegesen sérült egyedi eszközök értékvesztettek;
- majd csökken a goodwill;
- harmadsorban az értékvesztés fennmaradó összege megosztásra kerül az ingatlanok, gépek és berendezések és az immateriális javak között értékvesztés előtti könyv szerinti értékük arányában.

Az eszközök értéke nem csökkenhet az egyedi értékesítésük során felmerülő költségekkel csökkentett valós értékük alá.

A KELER értékvesztési tesztet a beszámolási időszak végén vagy akkor végez, amikor az értékvesztés kimutatásának szükségessége nyilvánvalóvá válik.

A körülmények változása esetén az értékvesztés visszaírható a tárgyévi eredménnyel szemben. A visszaírás utáni könyv szerinti érték nem haladhatja meg az értékvesztés előtti könyv szerinti értéket.

Az egyedi és általános hitelkockázati kiigazítások meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek leírása

A KELER minősítési kötelezettség alá tartozó minden eszközét (mérlegen kívüli tételeket is) havonta minősíti, kivéve az üzemvitelével kapcsolatos szolgáltatások igénybevételéhez szükséges tulajdoni részesedéseket jelentő befektetéseit. Ezen befektetések évente kerülnek minősítésre.

A peresített követeléseket minden esetben nem teljesítőnek kell tekinteni.

A KELER az értékvesztés és céltartalékképzés tekintetében nem állapít meg alsó összeghatárt, a minősítés alapján meghatározott értékvesztés elszámolást és céltartalékképzést minden esetben jelentősnek tekinti. A minősítés ügyfelenként és ügyletenként (szerződésenként) történik.

Az összemérés elvének folyamatos érvényesülése érdekében a minősítési kötelezettség alá eső, valamint a minősítési kötelezettség alá nem tartozó, de értékvesztés elszámolással érintett eszközök állományában a két minősítési időpont között (hónapon belül) bekövetkezett változásokhoz (törlesztés, értékesítés, stb.) kapcsolódó értékvesztés állomány módosítások a minősített, illetve értékvesztés elszámolással érintett állomány változásával egyidejűleg kerülnek könyvelésre.

A KELER akkor mutat ki céltartalékot, amikor a KELER-nek jogi vagy vélelmezett kötelezettsége áll fenn múltbeli esemény miatt és valószínűsíthető, hogy gazdasági haszon kiáramlására lesz szükség a kötelezettség rendezése céljából, és a kötelezettség értékére megbízható becslés adható.

Céltartalékot kell megjeleníteni, ha:

- a gazdálkodó egységnek egy múltbeli esemény következtében meglévő (jogi vagy vélelmezett) kötelme áll fenn;
- valószínű, hogy a kötelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség; és
- a kötelem összegére megbízható becslés készíthető.

Ha e feltételek közül bármelyik nem teljesül, nem szabad céltartalékot megjeleníteni.

A céltartalékot főszabály szerint azzal a eredménypozícióval szemben kell megjeleníteni, amelyet akkor használna a KELER, ha a céltartalékot megalapozó esemény már bekövetkezett volna (pl. végkielégítésnél ahová a végkielégítés miatti kifizetés kerülne). E szabály alól kivétel az a céltartalék, amelyet egyes eszközök eltávolítási kötelme miatt kellett képezni (azokat az eszköz bekerülési értékének részeként kell kimutatni). Céltartalékot csak azokra a kiadásokra lehet felhasználni, melyekre azt eredetileg megjelenítették. Amennyiben a céltartalék képzési esemény nem következik be, a céltartalék megszüntetésre kerül.

A KELER által elszámolt céltartalék között az alábbi tételek szerepelnek:

- A Társaságnak a ROU-val (Használati jog eszköz) összefüggésben keletkezett helyreállítási kötelezettsége. Ennek tartalma az, hogy amikor a bérelt ingatlanból kiköltözik, eredeti állapotára vissza kell állítania a területet. Az ebből származó becsült kötelezettség jelenértékét jelenítette meg céltartalékként a Társaság az eszköz egyidejű növelése mellett (ARO). Az ARO értékéhez kapcsolódó diszkontot a Társaság folyamatosan lebontja, a pénzügyi eredmény terhelésével.
- A KELER helytállási kötelezettség mit képzett céltartalékot 2019-ben tekintettel a céltartalék természetére a Társaság nem tesz közzé további információkat az üggyel összefüggésben, arról annak végleges lezártakor ad tájékoztatást
- A céltartalékok között vitás ügyekből származó tételek is szerepelnek.

A beszámítás utáni teljes kitettségérték a hitelkockázatmérséklés hatásainak figyelembevétele nélkül, valamint kitettségi osztályok szerinti bontásban a kitettségek adott időtartamra vonatkoztatott átlagos értékei

2021. december 31-én, adatok millió forintban			
Szektor bontás	**Eredeti bruttó kitettség**	**Kockázat-mérséklés utáni érték**	**Átlagos kitettség érték**
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	90 250	90 250	3 760
Regionlális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	-	-	-
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	34	34	-
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	3 276	3 276	59
Rövid távú hitelminősítéssel rendelkező intézményekkel és vállalatokkal szembeni követelések	16 606	16 606	692
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	8 357	300	9
Késedelmes tételek	3	3	0
Lakossági	400	373	1
Ingatlanra bejegyzett zálogjog	62	62	16
Részvény jellegű kitettségek	-	-	-
Egyéb tételek	2 098	2 098	699
Összesen	121 085	113 001	

.

A kitettségek földrajzi eloszlása a főbb kitettségi osztályok szerinti bontásban

2021. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Amerikai Egyesült Államok	Ausztria	Belgium	Bulgária	Egyesült Királyság	Franciaország	Írország	Kajmán-szigetek	Lengyelország	Luxemburg	Magyarország	Málta	Németország	Olaszország	Románia	Svájc	Szerbia	Szingapúr	Szlovákia	Szlovénia	Összesen
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	90 250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	90 250
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 276	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 276
Rövid távú hitelminősítéssel rendelkező intézményekkel és vállalatokkal szembeni követelések	1 353	2	25	0	3 782	1	0	0	5	6	1 921	0	0	0	0	9 510	0	0	0	0	16 606
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	297	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300
Késedelmes tételek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Lakossági	0	1	1	2	1	0	12	1	0	0	353	0	0	0	1	0	0	0	0	0	373
Ingatlanra bejegyzett zálogjog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62
Részvény jellegű kitettségek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb tételek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 098	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 098
Összesen	**1 353**	**2**	**26**	**3**	**3 783**	**1**	**12**	**1**	**8**	**7**	**98 292**	**0**	**0**	**0**	**1**	**9 510**	**0**	**0**	**0**	**0**	**113 001**

.

A kitettségek gazdasági ágazat vagy partnertípus szerinti eloszlása kitettségi osztályok szerinti bontásban, beleértve a kkv-kkal szembeni kitettség meghatározását is

2021. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	Rövid távú hitelminősítéssel rendelkező intézményekkel és vállalatokkal szembeni követelések	Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	Késedelmes tételek	Lakossági	Ingatlanra bejegyzett zálogjog	Részvény jellegű kitettségek	Egyéb tételek	Összesen
Bányászat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Építőipar	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	**1**
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Feldolgozó ipar	0	0	0	0	0	7	0	1	0	0	0	**8**
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0	0	0	0	0	2	2	13	0	0	0	**17**
Kereskedelem, gépjárműjavítás	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	**16**
Szállítás, raktározás	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	**1**
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Információ, kommunkiáció	0	0	0	0	0	10	0	283	0	0	0	**292**
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	18 995	0	34	3 274	16 606	280	1	22	0	0	0	**39 210**
Ingatlanügyletek	0	0	0	0	0	0	0	27	0	0	0	**27**
Szakmai, tudományos tevékenység, adminisztrativ és szolgáltatást támogató tevékenység	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0	0	**6**
Egyéb tevékenységek	71 255	0	0	0	0	0	1	6	62	0	0	**71 323**
Ismeretlen ágazat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 098	**2 098**
Összes kitettség	**90 250**	**0**	**34**	**3 276**	**16 606**	**300**	**3**	**373**	**62**	**0**	**2 098**	**113 001**

Az összes kitettség hátralevő lejárat szerinti osztályozása, kitettségi osztályok szerinti bontásban

Szektor bontás	0-7 nap	8-14 nap	15-30 nap	31-90 nap	91-365 nap	1-2 év között	2-5 év között	5 év felett	Lejárat nélkül	Összesen
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	18 968	-	2 961	2	10 147	895	56 848	429	-	90 250
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	-	3	31	-	-	-	-	-	-	34
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	3 016	0	259	1	-	-	-	-	-	3 276
Rövid távú hitelminősítéssel rendelkező intézményekkel és vállalatokkal szembeni követelések	16 432	0	174	-	-	-	-	-	-	16 606
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	7	-	17	276	-	-	-	-	-	300
Késedelmes tételek	1	-	1	-	-	-	-	-	-	3
Lakossági	305	1	30	11	27	-	-	-	-	373
Ingatlanra bejegyzett zálogjog	2	-	-	-	-	6	5	50	-	62
Részvény jellegű kitettségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb tételek	-	-	-	-	-	-	2 098	-	-	2 098
Összesen	**38 731**	**4**	**3 472**	**291**	**10 173**	**901**	**58 951**	**478**	**-**	**113 001**

A késedelmes és értékvesztett tételek értéke főbb gazdasági ágazat szerinti bontásban:

2021. december 31-én, adatok milló forintban		
Megnevezés	**Késedelmes tételek[9]**	**Értékvesztés**
Megzőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	0	0
Feldolgozó ipar	2	2
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	13	14
Építőipar	0	0
Kereskedelem, gépjárműjavítás	1	1
Szállítás, raktározás	0	0
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	0	0
Információ, kommunkiáció	1	1
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	12	22
Ingatlanügyek	0	0
Szakmai, tudományos tevékesnység, adminisztrativ és szolgáltatást támogató tevékenység	0	0
Egyéb tevékenységek	0	1
Összesen	**30**	**42**

[9] Lejárat szerint késedelmes (legalább 90 napja lejárt) állomány.

Az értékvesztett és késedelmes kitettségek összege, külön-külön felsorolva, a főbb földrajzi régiók szerinti bontásban, beleértve, ha célszerű, az egyes földrajzi régiókhoz tartozó egyedi és általános hitelkockázati kiigazítások összegét

2021. december 31-én, adatok millió forintban		
Megnevezés	**Késedelmes tételek[10]**	**Értékvesztés**
Ausztria	0	0
Belgium	0	0
Bulgária	9	9
Ciprus	1	1
Csehország	0	0
Dánia	0	0
Egyesült Királyság	1	1
Franciaország	0	0
Görögország	0	0
Hollandia	0	0
Írország	0	0
Izland	0	0
Izrael	0	0
Kajmán-szigetek	0	0
Lengyelország	0	0
Luxemburg	0	0
Magyarország	17	27
Málta	0	0
Németország	0	0
Olaszország	0	0
Románia	1	1
Svájc	1	1
Szingapúr	0	0
Szlovákia	0	0
Szlovénia	0	0
Összesen	**30**	**42**

[10] Lejárat szerint késedelmes (legalább 90 napja lejárt) állomány.

Az értékvesztett kitettségekkel kapcsolatos egyedi és általános hitelkockázati kiigazítások változásának egyeztetése, külön-külön felsorolva. A következő információkat kell feltüntetni:

i. az egyedi és általános hitelkockázati kiigazítások típusának leírása;

ii. a nyitó egyenlegek;

iii. az adatszolgáltatási időszak alatt a hitelkockázati kiigazításokból felszabadított összegek;

iv. az adatszolgáltatási időszak alatt a kitettségekből eredő valószínűsíthető veszteségekre képzett vagy tartalékba helyezett összegek, az egyéb korrekciók - beleértve a devizaárfolyam-eltérésből, az üzletágak összevonásából, valamint a leányvállalatok akvizíciójából és megszűnéséből adódó -, továbbá a hitelkockázati kiigazítások közötti átcsoportosításokat is;

v. a záró egyenlegek.

Az egyedi és általános hitelkockázati kiigazítások típusának leírását a Hitelkockázati kiigazítások fejezet tartalmazza.

2021. december 31-én, adatok millió forintban				
Megnevezés	**ii)**	**iv)**	**iii)**	**v)**
Értékvesztés	39	21	18	42
Céltartalék	272	22	0	294

MEG NEM TERHELT ESZKÖZÖK

A KELER értékpapír-portfóliójában szereplő eszközök egy része az alábbi célokból adódóan került megterhelésre 2021. december 31-én:

- Értékpapír-finanszírozási ügylet a KELER KSZF-fel;
- Értékpapír zárolás az irodabérlés fedezetéül;
- Hosszú lejáratú MNB hitelek mögé történő zárolások.

A fentiek közül az MNB hitelek mögötti zárolások adják a megterhelt eszközök jelentős százalékát, közel 56 Mrd Ft-ot mérlegértéken.

A meg nem terhelt eszközök között az állampapírok mellett a részesedések, az immateriális javak és a tárgyi eszközök kerültek bemutatásra. Az utóbbi eszközök megterhelése nem szerepel a KELER jövőbeni céljai között.

		Megterhelt eszközök könyv szerinti értéke		Megterhelt eszközök valós értéke		Meg nem terhelt eszközök könyv szerinti értéke		Meg nem terhelt eszközök valós értéke	
		Összesen	ebből EHQLA-ként és HQLA ként elvileg elismerhető	Összesen	ebből EHQLA-ként és HQLA ként elvileg elismerhető	Összesen	ebből EHQLA és HQLA	Összesen	ebből EHQLA és HQLA
		010	030	040	050	060	080	090	100
10	**A nyilvánosságra hozatalt teljesítő intézmény eszközei**	61 165	61 165			21 062	10 025		
30	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok					6 546	0		
40	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	61 165	61 165	55 511	55 511	10 025	10 025	9 269	9 269
50	ebből: fedezett kötvények								
60	ebből: értékpapírosítások								
70	ebből: központi kormányzatok által kibocsátott	61 165	61 165	55 511	55 511	10 025	10 025	9 269	9 269
80	ebből: pénzügyi vállalatok által kibocsátott								
90	ebből: nem pénzügyi vállalatok által kibocsátott								
120	Egyéb eszközök					4 491	0		

		Megfeleltetett kötelezettségek, függő kötelezettségek vagy kölcsönbe adott értékpapírok	Megterhelt eszközök, kapott biztosítékok és fedezett kötvénytől vagy értékpapírosítástól eltérő kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő saját értékpapírok
		010	030
10	**Megterhelés forrásaként meghatározott pénzügyi kötelezettségek könyv szerinti értéke**	54 336	

KÜLSŐ HITELMINŐSÍTŐ INTÉZETEK IGÉNYBEVÉTELE

A KELER a hitelkockázatok szabályozói tőkekövetelményének meghatározásakor és a belső minősítése során is igénybe veszi külső hitelminősítő intézetek értékelését.

A KELER a kezdetektől fogva, következetesen a Standard & Poor's minősítéseit használja fel.

A hitelkockázatok szabályozói tőkekövetelményének meghatározásakor, ahol lehetséges, ott az intézményekkel szembeni kitettségek kockázati súlyozása a külső hitelminősítő intézet adatai alapján valósul meg. Ehhez a KELER az Európai Bankhatóság által kiadott sztenderd megfeleltetést alkalmazza.

A KELER értékpapír portfóliója kizárólag forintban denominált magyar állampapírokból állt 2021-ben, ezért ebben az esetben a kockázati súlyozáshoz a kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó külső hitelminősítés nem került alkalmazásra.

A kitettségértékeket, valamint a CRR harmadik rész II. címének 2. fejezetében meghatározott egyes hitelminőségi besorolásokhoz tartozó hitelkockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni, továbbá a szavatolótőkéből levont kitettségértékek

2021. december 31-én, adatok forintban				
Külső hitelminősítő intézet általi besorolás	HITEL-EGYENÉRTÉKESÍTÉSI TÉNYEZŐK ELŐTTI EREDETI KITETTSÉG (TELJESTÍŐ TÉTELEK VONATKOZÁSÁBAN)	A KKV-SZORZÓ ELŐTTI, KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITETTSÉGÉRTÉK	A KKV-SZORZÓ UTÁNI, KOCKÁZATTAL SÚLYOZOTT KITETTSÉGÉRTÉK	TŐKEKÖVETELMÉNY
20%	16 585	3 317	3 317	265
50%	21	10	10	1
Összesen	**16 606**	**3 327**	**3 327**	**266**

2021. december 31-én szavatolótőke levonás az immateriális javak, a valós értéken nyilvántartott tételek prudens értékelése miatti korrekció, illetve a CSDR 46. cikk miatt történt.

PIACI KOCKÁZAT

A piaci kockázatok szavatolótőke-követelményét a Tőkekövetelmény fejezet tartalmazza. A KELER értékpapírosítási pozíciókra és egyedi kamatláb-kockázatra vonatkozóan nem rendelkezik szavatolótőke-követelménnyel.

MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT

A működési kockázat vonatkozásában a KELER az alapmutató módszerének alkalmazására jogosult a szabályozói tőkekövetelmény meghatározása során. A tőkekövetelmény összege a 2020-as auditált adatok alapján, 2021-re vonatkozóan 960 M Ft volt. A 2021-es auditált eredményeket is figyelembe véve, 2022-re vonatkozóan ez az összeg 1.060 M Ft-ra változott. Ezt mutatja be az alábbi táblázat is:

					2021. december 31-én, adatok millió forintban
	Bruttó jövedelem 2019	Bruttó jövedelem 2020	Bruttó jövedelem 2021	Tőkeszükséglet	Kockázati kitettségérték
Alapmutató módszer szerint	6 495	6 983	7 720	1 060	13 249

A működési kockázatok ICAAP-ILAAP szerinti mérése és kezelése egy veszteség-adatbázison alapul, melyet kiegészítenek a szakértői becslések illetve a kulcskockázati indikátorok gyűjtése. A KELER a belső módszertanában egy kockázatérzékeny modellt alkalmaz.

A NEM A KERESKEDÉSI KÖNYVBEN SZEREPLŐ KITETTSÉGEK KAMATLÁB KOCKÁZATA

A banki könyvi kamatláb kockázat jellege és a főbb feltételezések, valamint a kockázat mérésének gyakorisága

A mérlegen belüli és kívüli tételek közül a kereskedési könyvbe sorolt értékpapírok kivételével minden tétel a banki könyvhöz tartozott 2022. március végéig. 2022 március végétől minden értékpapír a banki könyvbe kerül besorolásra.

A belső tőkekövetelmény havi rendszerességgel kerül meghatározásra a hó végi mérleg és mérlegen kívüli tételek alapján. A tőkekövetelmény számszerűsítése a KELER tőkéjének gazdasági értékének és nettó kamatbevételének összesített változásával kerül meghatározásra. A HUF, EUR, USD és egyéb devizákra külön-külön végezzük el a számításokat. A banki könyvi kamatkockázat tőkekövetelménye a hó végére meghatározott követelmények átlagos értéke és szórása alapján áll elő.

A banki könyvi kamatláb kockázat mérési módszere sokkok esetében, devizanem szerinti bontásban

Az alábbi sokkokat alkalmazza a KELER:

- A kamatok +250 bp-os párhuzamos eltolása
- A kamatok -250 bp-os párhuzamos eltolása
- Rövid kamatlábak +350 bp-os eltolása
- Rövid kamatlábak -350 bp-os eltolása
- Hosszú kamatlábak +160 bp-os eltolása
- Hosszú kamatlábak -160 bp-os eltolása

JAVADALMAZÁSI POLITIKA

Döntéshozatali eljárások, a javadalmazás felügyeletét biztosító fő testület, a javadalmazási bizottság és a kérdésben érintett érdekelt felek

A Javadalmazási Politikát évente felül kell vizsgálni, melyet a Felügyelő Bizottság fogad el. A Javadalmazási Politikában megfogalmazott elvek végrehajtása az Igazgatóság feladata, végrehajtásának ellenőrzése pedig a belső ellenőrzés feladata.

Az Igazgatóság Javadalmazási Bizottságot hozott létre.

A Javadalmazási Bizottság feladatai:

a) támogatást és tanácsadást nyújt a Felügyelő Bizottság és az Igazgatóság számára az intézmény javadalmazási politikájának és javadalmazási szabályzatának kialakításával kapcsolatban;
b) támogatja a Felügyelő Bizottságot a javadalmazási politikák, gyakorlatok és eljárások, valamint a javadalmazási politikának való megfelelés felügyeletében;
c) ellenőrzi, hogy a meglévő javadalmazási politika naprakész-e, és szükség esetén javaslatot tesz annak módosítására;
d) értékeli azokat a mechanizmusokat és rendszereket, amelyek biztosítják, hogy a javadalmazási rendszer megfelelően figyelembe vegye a kockázati, likviditási és tőkeszintek minden típusát, valamint biztosítják, hogy az átfogó javadalmazási politika összeegyeztethető legyen a megbízható és hatékony kockázatkezeléssel, továbbá elősegítse azt, illetve összhangban legyen az intézmény üzleti stratégiájával, célkitűzéseivel, vállalati kultúrájával és értékeivel, valamint hosszú távú érdekeivel;
e) felelős a Kiemelt Személyek teljesítmény-javadalmazásával kapcsolatban meghozandó döntések előkészítéséért és végrehajtásáért;
f) a Kiemelt Személyek teljesítmény-javadalmazási éves keretének megállapítása, a teljesítmény ösztönzés egyes személyekre vonatkozó célkitűzéseinek évenkénti meghatározása, valamint kiértékelése és az egyes teljesítmény-mutatók és teljesítmény-célok alapján történő teljesítményjavadalom kifizethetősége, illetőleg visszakövetelése kérdésében javaslattételi joga és kötelezettsége áll fenn az Igazgatóság részére;
g) tevékenységéről az üléseit követően a jóváhagyási folyamat részeként rendszeresen beszámol az Igazgatóság részére.

A Javadalmazási Bizottság tagjai az Igazgatóság elnöke, az MNB által delegált egy igazgatósági tag, valamint a Budapesti Értéktőzsde által delegált egy igazgatósági tag.

A KELER felülvizsgált Javadalmazási Politikáját a Felügyelő Bizottság, majd a kapcsolódó Javadalmazási Szabályzatát az Igazgatóság elfogadta. Az átdolgozás az SZMSZ-ben történt változásokkal (két új igazgató), továbbá a Hpt. 2020. év végi módosításával összhangban történt. Módosult a Javadalmazási Politika és a Javadalmazási Szabályzat személyi hatálya: a kockázatkezelési terület az ellenőrzési feladatokért felelősséggel tartozó terület alá került, és a kockázatkezelési terület munkatársai is a szabályozók hatálya alá kerültek. A Javadalmazási Politika elvei között rögzítésre került az ellenőrzési feladatokat ellátó munkavállalók - javadalmazási szempontú - objektivitása és függetlensége, valamint a Javadalmazási Politika nemek szempontjából való semlegessége. Átírásra került a Kiemelt Személyek javadalmazásának a meghatározása, továbbá a teljesítményjavadalmazás kerete rögzítésre, a teljesítménymutatók pedig módosításra kerültek. Az évközben történő munkakör változásra vonatkozó speciális szabályok pontosításra, illetve kiegészítésre kerültek.

Tájékoztatás a teljesítmény és a javadalmazás közötti összefüggésről

A Javadalmazási Politikának összhangban kell állnia a hatékony és eredményes kockázatkezeléssel, elő kell segítenie annak alkalmazását, és nem ösztönözhet a KELER kockázatvállalási limitjeit meghaladó kockázatok vállalására.

A Javadalmazási Politika kialakítása az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javítását szolgáló és a központi értéktárakra vonatkozó közösségi szabályozásnak való megfelelés biztosítása érdekében történt. Célja, hogy a KELER üzleti és kockázatvállalási stratégiájának célkitűzéseivel, valamint az összeférhetetlenség elkerülése érdekében megtett intézkedéseivel összhangban biztosítsa, hogy a Társaság munkavállalóinak javadalmazása ne ösztönözzön túlzott kockázatvállalásra, és elősegítse a megbízható és transzparens irányítási rendszer érvényesülését. Banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó értéktárként a Politika kidolgozása során a CSDR rendelkezései mellett a KELER figyelembe vette a hitelintézetekre vonatkozó közösségi szabályozás rendelkezéseit, a prudens működésre vonatkozó magyarországi jogszabályokat, a Magyar Nemzeti Bank iránymutatásait, továbbá a legjobb nemzetközi gyakorlatok tapasztalatait.

Az egyes jogszabályi rendelkezések nyomán a KELER olyan Javadalmazási Politikát készít és alkalmaz, amely méretének, belső szervezete és tevékenysége jellegének, ezek körének és

összetettségének megfelelő módon és mértékben szabályozza a Politika hatálya alá tartozó személyek javadalmazását.

Mindezen kritériumok a teljesítménycélok meghatározásakor kerülnek figyelembe vételre.

A javadalmazási rendszer legfontosabb jellemzői

A KELER a vele munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló, a Javadalmazási Politika hatálya alá tartozó Kiemelt Személyek részére alapjavadalmazást és egyes Kiemelt Személyek részére teljesítményjavadalmazást is biztosít.

Az alapjavadalmazás megállapítása során a javadalmazás mértéke mindenkor igazodik a KELER üzleti eredményéből adódó lehetőségekhez, mindemellett a betöltött pozíció, a végzett tevékenység összetettsége és az ezekkel járó fokozott felelősség is figyelembe vételre kerül.

Az alapjavadalmazás a javadalmazás azon része, amelyet a KELER és a Kiemelt Személyek közötti szerződésben meghatározottaknak megfelelően a KELER rendszeresen munkabérként, egyéb jövedelemként, illetve béren kívüli juttatásként kifizet, és amely megfelelően tükrözi a tisztség, pozíció betöltéséhez szükséges szakmai tapasztalatokat és felelősséget.

A teljesítményhez kötött javadalmazási struktúrának elő kell segítenie a KELER prudens működését és a kockázatok megfelelő szintű kezelését, teljes összegének meghatározásakor figyelembe kell venni a szavatoló tőke szintjét és a megfelelő likviditást, a jelenlegi és jövőbeni kockázatokat.

A teljesítményjavadalmazás során mind az egyéni, mind a csoportteljesítmények mérési módszerei alkalmazásra kerülnek, ennek megfelelően a teljesítményjavadalmazás

a) teljesítménymutatók és
b) teljesítménycélok alkalmazásával kerülhet meghatározásra.

A jogszabályi rendelkezésekkel, valamint a Javadalmazási Politika elveivel összhangban a Kiemelt Személyek javadalmazását a KELER az alábbiak szerint határozza meg:

a) A vezető állású személyek közül
    - az Igazgatóság elnöke és tagjai kizárólag alapjavadalmazásra jogosultak tiszteletdíj formájában;
    - a Felügyelőbizottság elnöke és tagjai kizárólag alapjavadalmazásra jogosultak tiszteletdíj formájában;
    - az ügyvezetők (a vezérigazgató és a vezérigazgató helyettesek) alapjavadalmazásra és - mind teljesítménymutatók, mind teljesítménycélok elérésén alapuló - teljesítményjavadalmazásra jogosultak.
b) A lényeges szervezeti egységekért vezetői felelősséggel tartozó munkavállalók (gazdasági igazgató, stratégiai és ügyfélkapcsolati igazgató, informatikai igazgató) alapjavadalmazásra és - mind teljesítménymutatók, mind teljesítménycélok elérésén alapuló - teljesítményjavadalmazásra jogosultak.
c) Az ellenőrzési feladatokért felelősséggel tartozó munkavállalók alapjavadalmazásra jogosultak, valamint:
    - a belső ellenőrzés vezetője és minden munkatársa: teljesítménycélok elérésén alapuló teljesítményjavadalmazásra (a belső ellenőrzés munkavállalói esetében a Felügyelőbizottság által elfogadott koncepció szerint kerülnek a teljesítménycélok meghatározásra)
    - a megfelelés ellenőrzés (compliance) és vezetője és minden munkatársa: teljesítménycélok elérésén alapuló teljesítményjavadalmazásra
    - a kockázatkezelési vezető: teljesítménymutatók és teljesítménycélok elérésén alapuló teljesítményjavadalmazásra,
    - a kockázatkezelési terület munkatársa: teljesítménycélok elérésén alapuló teljesítményjavadalmazásra jogosult.

Javadalmazás rögzített és változó összetevője között meghatározott arányok

Amennyiben a teljesítmény-mutatók és a teljesítmény-célok alapján is jogosult a Kiemelt Személy teljesítményjavadalmazásra, akkor ezek mértékét 50-50 %-ban kell meghatározni.

Azokra a teljesítménykritériumokra vonatkozó információk, amelyeken a részvényekre, opciókra, vagy a javadalmazás változó összetevőire való jogosultság alapul

A KELER Igazgatósága a Javadalmazási Bizottság javaslata alapján a személyi jellegű ráfordításokon belül minden évben elkülönített keretet határoz meg a javadalmazáspolitikai ösztönzési rendszer alapján kifizethető teljesítménybér összegére vonatkozóan. A keret a rendszer hatálya alá tartozó valamennyi munkavállaló egyedileg megállapított teljes éves teljesítményjavadalmazásának összegét tartalmazza.

Részvény és opciós kifizetések nem történtek a 2021-es évben. A változó jövedelemhez kapcsolódó jogosultság szabálya a következő: a tárgyévet követően, a KELER auditált eredménye és a hitelintézetre vonatkozó kombinált tőkepuffer követelmények teljesülésének ismeretében, a Javadalmazási Politikában meghatározott elvek alapján, a Javadalmazási Bizottság javaslata szerint az Igazgatóság jogosult a keretösszeg módosítására.

Az Igazgatóság – a Javadalmazási Bizottság javaslatára – a KELER adott évi eredményének alakulását befolyásoló (előre nem látható) tényezők értékelésével jogosult a kifizethető tényleges keret meghatározásakor a fentiektől eltérni.

A változó összetevőt is tartalmazó javadalmazás és az esetleges egyéb, nem pénzbeli juttatások fő paraméterei és logikai alapja

A változó javadalmazás elemei a költségtérítések és az egyéb juttatások. Ezek megfelelnek a KELER belső szabályzataiban leírtaknak.

A javadalmazás összesített mennyiségi adatai, tevékenységi körökre lebontva

Jelen nyilvánosságra hozatali dokumentum elkészítésének idején a 2021-es év javadalmazáspolitikai visszamérése még nem történt meg, az ezt alátámasztó külső audit folyamatban van. A Javadalmazási Bizottság fogja értékelni az egyes kiírásokban szereplő teljesítménymutatók és teljesítménycélok teljesülését.

A javadalmazás összesített mennyiségi adatai, a felsővezetőkre és azon alkalmazottakra lebontva, akiknek a tevékenysége lényeges hatást gyakorol az intézmény kockázati profiljára:

i. az adott üzleti évre vonatkozó javadalmazás összege, fix és változó javadalmazás szerinti bontásban, valamint a kedvezményezettek száma

A felsővezetők és azon munkavállalók állandó jövedelmének összesített összege, akiknek a tevékenysége lényeges hatást gyakorol a KELER kockázati profiljára (összesen 15 fő), 289 millió forint.

ii. a változó javadalmazás összege és formája a következő bontásban: készpénz, részvények, részvényekhez kapcsolt eszközök és egyéb javadalmazási formák;

Az Igazgatóság a 2021-es évre a javadalmazáspolitikai ösztönzési rendszerre meghatározott keretösszeget 52,5 millió forintban határozta meg; javadalmazásban részesülhet 15 fő. (Jelen nyilvánosságra hozatali dokumentum elkészítésének idején a 2021-es év javadalmazáspolitikai

visszamérése még nem történt meg, az ezt alátámasztó külső audit folyamatban van, így a változó javadalmazás összege még nem ismert.) A KELER-ben nincsen olyan személy, aki üzleti évenként 1 millió EUR összegű vagy annál nagyobb javadalmazásban részesülne.

A teljesítményjavadalmazás formája 100%-ban készpénz.

A KELER a 2020-as évre vonatkozóan alkalmazott először halasztott javadalmazást, a teljesítményjavadalmazás kifizetése továbbra is halasztott eljárásban történik. Egyéb, a javadalmazással kapcsolatban nyilvánosságra hozandó információ nincs.

ROA

A KELER 2021-es évre vonatkozó ROA (adózott eredmény és az átlagos eszközállomány hányadosa) értéke 1,2% volt.

A KELER a nyilvánosságra hozatala során nem tekintett el információk közzétételétől azok védett vagy bizalmas volta miatt.

A KELER nyilatkozik, hogy nincs olyan lényeges információ, amely nem szerepel a nyilvánosságra hozatali dokumentumban.

További kérdések esetén, kérjük, forduljanak bizalommal a Vezérigazgatóságunkhoz, illetve a Kockázatkezelési vezetőnkhöz.

Elérhetőségek:

Demkó-Szekeres Zsolt Digitálisan aláírta: Demkó-Szekeres Zsolt Dátum: 2022.05.31 14:01:26 +02'00'

Jelencsik Attila Digitálisan aláírta: Jelencsik Attila Dátum: 2022.05.31 08:10:05 +02'00'

Demkó-Szekeres Zsolt Vezérigazgató demko-szekeres.zsolt@keler.hu Telefon: (06-1) 483 - 6163	Jelencsik Attila Kockázatkezelési vezető jelencsik.attila@keler.hu Telefon: (06-1) 483 - 6287

NYILATKOZAT

A KELER KÖZPONTI ÉRTÉKTÁR ZRT. KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZERÉNEK MEGFELELŐSÉGÉRŐL, A KOCKÁZATI PROFILRÓL ÉS A KOCKÁZATVÁLLALÁSI HAJLANDÓSÁGRÓL[11]

A KELER Központi Értéktár Zrt. (továbbiakban: KELER) üzleti **stratégiája** az alábbi küldetésre épül: A KELER Csoport stabil és biztonságos IT alapokon működő, hatékony szervezet, melynek elsődleges célja a hazai tőkepiac működtetése, ugyanakkor kihasználva széles körű szolgáltatási lehetőségeit, folyamatosan keresi azon üzleti potenciálokat, amelyek révén a közép- és kelet-európai (CEE) régió meghatározó, vezető infrastruktúrájává emelkedhet.

A KELER a fentiek elérése céljából tudatosan vállal bizonyos kockázatokat az alaptevékenységeivel kapcsolatban. Az alapvető szolgáltatásokban rejlő kockázatok mellett a KELER további kockázatokat vállal nem banki és banki jellegű kiegészítő szolgáltatásai tekintetében és az eredményes pénzügyi tevékenység érdekében.

A kockázatkezelési funkció célja annak biztosítása, hogy az intézmény a tevékenységében rejlő kockázatait megfelelően azonosítsa, mérje, kezelje és meghatározott keretek között tartsa annak érdekében, hogy a keletkezett kockázatok mértéke ne veszélyeztesse a KELER folyamatos működését.

A KELER kockázati étvágya a kockázatvállalási hajlandóság és képesség felmérésével határozható meg.

A KELER kiemelt rendszerinfrastruktúra szerepéből adódóan alacsony kockázatvállalási hajlandósággal rendelkezik, melyet a KELER-re érvényes jogszabályok szinte teljes mértékben meghatároznak. A KELER a CSDR hatálya alá tartozó központi értéktár, mely az alapvető szolgáltatásokon túl nem banki és banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat is nyújt, ezért a Tpt. mellett a Hpt. és a CRR hatálya alá is tartozó intézmény. A CSDR definiálja a KELER alaptevékenységeit és a kiegészítő tevékenységek körét, valamint a többi jogszabállyal kiegészülve prudenciális előírásokat határoz meg. A jogszabályi megfelelésnek tehát kiemelten fontos szerepe van a KELER prudens működése szempontjából.

A hitelintézeti funkcióhoz kapcsolódóan felmerülő kockázatok esetében is érvényesülnek a befektetésekre és partnerekre vonatkozó jogszabályi korlátozások. A külső korlátozásokon túl a KELER konzervatív befektetési politikát alakított ki, aminek keretében egyszerű, átlátható és a kockázatok szempontjából könnyen mérhető instrumentumokba fektet.

A kockázatvállalási képességet a középtávon (1-3 év) nagyságrendjében állandó vagy az eredményességtől, osztalék fizetéstől függően változó mértékű szavatolótőke határozza meg. A tényleges szabad tőke tervezésekor kiemelten fontos, hogy a KELER képes legyen a jogszabályok által elvárt minimumszint fölötti szavatolótőkével rendelkezni, ami egy kiemelt piaci infrastruktúra esetében el is várható.

Így a KELER kockázati étvágya a hagyományos banki kockázatokhoz képest a jogszabályi környezet és a belső előírások által erőteljesen visszafogott.

Kockázati térkép

Az Igazgatóság évente legalább egy alkalommal az átfogó kockázati beszámoló keretében áttekinti a KELER kockázati profiljának alakulását, illetve időszaki tájékoztató anyagokban a KELER tőkemegfelelését, jövedelmezőségét. Emellett, amennyiben olyan stresszhelyzet alakul ki, amelynek hatására reális esélye van annak, hogy a tényleges szabad tőke mértéke a biztonságos

[11] AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 575/2013/EU RENDELETE a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról 435. cikk (1) e) és f) pontjai alapján, valamint a BIZOTTSÁG (EU) 2017/390 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2016. november 11.) a 909/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó központi értéktárakra és kijelölt hitelintézetekre vonatkozó egyes prudenciális követelményekről szóló szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről EU 2017/390 RTS 28. és 40. cikkei alapján.

működést garantáló szint alá süllyed, akkor a KELER helyreállítási tervében foglaltakat kell alkalmazni.

A KELER kockázati profilját bemutató kockázati térkép a KELER Igazgatósága által elfogadott éves, átfogó kockázatelemzés alapján:

valószínűség	elhanyagolható	alacsony	közepes	magas
magas	Deviza árfolyamkockázat	Megfelelési kockázat	Működési kockázat[12] Likviditási és finanszírozási kockázat	
közepes	Deviza kamatkockázat		Általános üzleti kockázat Nagykockázat vállalás	Treasury tevékenységgel összefüggő hitel- és partnerkockázat Részesedések kockázata
alacsony		Díjkövetelések Nemteljesítő kitettségek Kockázatos portfóliók Napközbeni hitelkockázat	Kamat- és árfolyam koncentrációs kockázat Felszámolás vagy szerkezetátalakítás kockázata Mérlegen kívüli kitettségek Modellezési kockázat	CSD linkek, számlavezető intézmények Banki könyvi kamatkockázat Országkockázat
elhanyagolható	Belső kölcsön		Biztosító nemfizetésének kockázata Reziduális kockázat Napközbeni likviditási kockázat Likviditási koncentrációs kockázat Partnerhez nem köthető kitettségek hitelkockázata	Hitelezés koncentrációs kockázata Kiegyenlítési / teljesítési kockázat Nyitva szállítás kockázata Banki könyvi értékpapírok kibocsátójának hitelkockázatai
	elhanyagolható	alacsony	közepes	magas
	jelentőség			

A kockázati térkép minden, a KELER számára releváns kockázattípust tartalmaz, két fő szempont alapján táblázatba rendezve. A két szempont: a lehetséges veszteség bekövetkezésének valószínűsége (valószínűség) és a kockázatnak kitett állomány nagysága (jelentőség). Aláhúzással kerültek jelöléssel azon kockázatok, melyekre belső tőkekövetelmény kerül meghatározásra.

Minden fenti kockázattípus esetében évente értékelésre kerül a kockázat szintje és amennyiben szükséges kockázatcsökkentő eszközök kerülnek bevezetésre, vagy tőkekövetelmény kerül meghatározásra.

[12] beleértve a jogi-, a letéti- és a reputációs kockázatot, az információs és kommunikációs technológiai (IKT) kockázatot, az üzletvitel kockázatát.

Tőkemegfelelés

A KELER jelenleg az alábbi kockázatok esetében számít tőkekövetelményt, melyek 2021. december 31-i értékét az alábbi táblázat tartalmazza:

Kockázat	Tőkeszükséglet
Pozíciókockázat / Kereskedési könyv kamatkockázata	87
Hitel- és partnerkockázatok	527
Deviza árfolyamkockázat	21
Működési kockázat	1 060
Banki könyv kamatkockázata	852
Likviditási és finanszírozási kockázat	1
SREP tőkekövetelmények összesen	**2 548**
Általános üzleti kockázat	1 282
Felszámolás vagy szerkezet átalakítás kockázata	3 419
Összesen	**7 249**

A fent bemutatott SREP tőkekövetelmény és a kombinált tőkepuffer (511 M Ft) a KELER esetében kiegészül a CSDR-ban megjelenő kockázatok tőkeszükségletével a tényleges szabad tőke meghatározásakor. A 2021-ben lefolytatott egyszerűsített SREP vizsgálat eredményeként a KELER bevezette a CSDR nélküli szabad tőke és a tényleges szabad tőke fogalmakat. A korábbi, több szinten bemutatott és tervezett tőkemegfelelési mutató helyett tényleges szabad tőkét számol és tervez. A CSDR-ban definiált új kockázatok nem kerülnek be a SREP tőkeszámítás folyamatába, amit a fenti táblázat is szemléltet.

A fenti tőkeszükségletek és az 1. pilléres tőkeszükségletek alapján számított tőkefenntartási puffer felhasználásával kalkulált tényleges szabad tőkét 2021. december 31-re vonatkozóan az alábbi táblázat mutatja be:

1. pilléres tőkeszükséglet	1 634 M Ft
Szavatolótőke	17 554 M Ft
Tőkemegfelelés	85,9%
SREP tőkeszükséglet	2 548 M Ft
Kombinált tőkepufferek	511 M Ft
Szabad tőke CSDR nélkül	14 495 M Ft
CSDR szerinti tőkeszükséglet	4 701 M Ft
Tényleges szabad tőke	9 794 M Ft

A szavatolótőke szinte kizárólag elsőrendű alapvető tőkeelemektől tevődik össze, melyek veszteségviselő képessége a legmagasabb:

Szavatolótőke összetevői (M Ft)	
CET1 tőkeelemek (levonások és korrekciók után)	17 472
AT1 tőkeelemek (levonások és korrekciók után)	0
T2 tőkeelemek (levonások és korrekciók után)	82
Összes szavatolótőke	**17 554**

A KELER 2022-ben 3 Mrd Ft tőkeemelést hajtott végre a KELER KSZF-ben. Ennek eredményeként a tőkeemeléssel megegyező mértékben csökkent a szavatolótőkéje és a tényleges szabad tőkéje is az év végi adatokhoz képest.

A 2021-es évre vonatkozó ROE (adózott eredmény és sajáttőke hányadosa) értéke 5,7% volt, a ROA (adózott eredmény és a mérlegfőösszeg hányadosa) 1,2%-ot tett ki.

Befektetések kockázata

2020-tól kezdődően a KELER is élt az MNB által kínált 5 éves lejáratú fedezett hitelek felvételének lehetőségével és az összesen közel 50 Mrd Ft-nyi felvett hitelből közel azonos lejáratú, de magasabb kamatozású értékpapírokat vásárolt. A forint hozamok emelkedésének hatására a megvásárolt és zárolt értékpapírok MNB által meghatározott befogadási értéke lecsökkent és időközben újabb értékpapírokat kellett zárolni a fedezettség biztosítása érdekében. A CSDR 46. cikk értelmében a központi értéktár nem veheti figyelembe a tőkéjében azon befektetéseket, melyek nem minősülnek kellően likvidnek. A leértékelődésből adódó fedezetkiegészítést így a KELER vagy a saját tőkéből vásárolt értékpapírokkal teljesíti, de akkor levonást kell alkalmaznia a szavatolótőkéjéből, vagy más forrásból vásárolt értékpapírokat zárol a hosszú lejáratú hitelek mögé. Jelenleg a hosszú lejáratú hitelek fedezése megoldott anélkül, hogy levonást kelljen eszközölni a szavatolótőkéből. Azonban a további hozamemelkedések további hitelek felvételére ösztönözhetik a KELER-t, hogy újabb értékpapírokat vonjon be a hitelek fedezése céljából.

Hitel- és likviditási kockázatok

Szemben egy klasszikus kereskedelmi bankkal a KELER esetében a hitel- és likviditási kockázatok nem nevezhetőek komplexnek és meghatározónak.

A hitelkockázatokon belül a nostro számlavezetőkkel szembeni kitettségek mellett a treasury tevékenységből eredhetnek jelentősebb kockázatok.

A KELER leányvállalatával, a KELER KSZF-fel szemben vállalt kockázat mértéke maximalizált, ezen belül azonban a tényleges kockázatvállalás nagysága a klíringtagok, energiapiaci alklíring tagok és a megbízók aktivitásának és nyitott pozíciói mértékének, valamint a piac volatilitásának függvénye. A KELER KSZF-ben teljesített tőkeemelés tovább növelte ezen kitettséget és csökkentette a tényleges szabad tőke nagyságát. A tényleges kockázat mértékét a Kockázatkezelési Osztály különböző elemzések keretében ex post feltérképezi; de klasszikus értelemben a KELER nem lehet ex ante korlátozó befolyással ezen kockázati kitettségére. A részesedésen keresztül megjelenő közvetett kockázatok mellett a KELER az általa biztosított hitelkeretekből is visel kockázatot a KELER KSZF felé. A KELER tagi hitelt és napközbeni elszámolási hitelt biztosít a KELER KSZF-nek. A CSDR rendelkezéseinek megfelelően a napközbeni elszámolási hitelt teljes fedezettség mellett nyújtja a KELER, legkésőbb a következő üzleti napig.

Az elszámolási hitel mellett a nostro számlavezető intézményekkel szemben is felmerül napközbeni hitelkockázat. A KELER az EU 2017/390 RTS 19. cikknek megfelelően a CSD linkekkel és számlavezető intézményekkel szembeni napközbeni kitettségeket is napi szinten méri, figyelemmel kíséri. A kitettségekre az általános hitelkockázaton kívül további többlettőke követelmény nem kerül megállapításra, mivel a KELER a cross border tevékenysége során nem nyújt hitelkeretet, nem hitelezi ügyfelei kereskedését.

A KELER speciális működéséből adódóan a likviditási kockázat mértéke jól körülhatárolt. Az elszámolásforgalom teljesítésének zavartalan lebonyolíthatóságának biztosítása szükségessé teszi, hogy mindenkor gyorsan mobilizálható, likvid eszközökkel rendelkezzen. Részben az előbbi követelményből adódóan a központi értéktár által tartható eszközök köre már a jogszabályok (például CSDR 46. cikk) által is szigorúan szabályozott. A jogszabályi kötöttségeken túl a KELER az általa tartott pénzügyi eszközök kiválasztásánál arra törekszik, hogy azokat szükség esetén gyorsan értékesíthesse, illetve napon belüli likviditást is teremthessen általuk.

A KELER-nek mint banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokat is nyújtó központi értéktárnak, teljesítenie kell a likviditási kockázatokra vonatkozóan a CRR előírásait is. A CRR tőkekövetelményt nem ír elő a likviditási kockázatokra, azonban meghatároz két mutatót (LCR, NSFR), amely az intézmény likviditását hivatott mérni. Továbbá havi rendszerességgel likviditási mérleg is készül.

Előbbieken túl évente az éves átfogó kockázati elemzés keretein belül részletes likviditási kockázati elemzést készít a Kockázatkezelési Osztály, amit az Igazgatóság tárgyal és fogad el. A napközbeni likviditási kockázat is megjelenik a KELER KSZF-nek nyújtott elszámolási-hitel kapcsán. A napközbeni likviditás-felhasználást a Kockázatkezelési Osztálya folyamatosan monitorozza, valamint negyedévente jelentéseket készít a Kockázatkezelési Bizottsága számára. Továbbá a KELER KSZF által zárolt értékpapírok mennyisége teljes mértékben fedezi a biztosított hitelkeretet. A zárolt eszközök likvid eszköznek minősülnek.

A cross border tevékenységből eredő napközbeni likviditási kockázat nyomon követése is megvalósul a napi riportok, valamint értesítők formájában. Az előbbieken túl a meglévő likvid eszközök mértékének vizsgálata is megvalósul. A KELER egy számlavezetőjénél sem rendelkezik hitelkerettel.

A KELER által meghatározott likviditási kockázatot korlátozó limitek rendszeres figyelése megvalósul, a belső tőkekövetelmény meghatározása havonta történik.

2021. december 31-én, adatok forintban	
LIKVIDITÁSFEDEZETI RÁTA	
Likviditási puffer	27 874 234 426
Összes nettó likviditási kiáramlás	19 204 419 092
Likviditásfedezeti ráta (%)	145%

A nettó stabil forrás ellátottsági mutató 2021. december 31-én a szabályozói elvárás felett alakult:

2021. december 31-én, adatok forintban	
NETTÓ STABIL FORRÁS ELLÁTOTTSÁG	
Rendelkezésre álló stabil források	76 218 507 314
Előírt stabil források	66 634 123 313
NSFR ráta (%)	114%

A KELER kijelenti, hogy a 2021-es évre vonatkozó átfogó kockázati elemzésében bemutatott kockázatkezelési rendszer illeszkedik a KELER kockázati profiljához és stratégiájához, megfelelő módszerekkel és mértékben kezeli a felmerülő kockázatokat.

A KELER kijelenti, hogy a fent bemutatott kockázati profilja összhangban van a KELER Igazgatósága által elfogadott kockázatvállalási hajlandósággal. A kockázati térképen szereplő lényeges kockázattípusok kezelésére megfelelő bonyolultságú eszközök kerülnek alkalmazásra, szavatolótőkével való fedezettségük pedig megfelelő.

A KELER Igazgatósága az éves, átfogó kockázatelemzést 2022. május 11-én fogadta el 4/2022/8. számú határozatával.